

Epigrama

PUBLICAȚIE A UNIUNII EPIGRAMIȘTILOR DIN ROMÂNIA

www.uniunea-epigramistilor.ro

Director: George CORBU

Redactor-șef: Constantin MOLDOVAN

„Pentru un român care știe citi, cel mai greu lucru e să nu scrie.”

Ion Luca Caragiale

Redacționale

Responsabilitatea privind textele publicate aparține în totalitate celor care le semnează. În măsura în care avem cunoștință de vreo neregulă, o semnalăm și luăm măsurile de rigoare. Eventualele erori apar numai din necunoaștere și absolut neintenționat.

♦ RUGĂMINTE:

Pentru a evita aglomerarea căsuțelor poștale personale ale redactorilor revistei și ștergerea accidentală, odată cu nedoritele spamuri sau mesaje ciudate, rugăm ca materialele pentru revistă (**ȘI NUMAI MATERIALELE!**) să se trimită pe e-mail pe adresa:
epigrama.uer@gmail.com

Vă rugăm să efectuați plățile pentru revistă în contul oficial al **Uniunii Epigramiștilor din România**. Menționați, atunci când faceți o plată (inclusiv pe mandate!): **„PENTRU REVISTĂ”**, numele titularului, și dați adresa la care doriți să vă fie trimisă revista, precum și un număr de telefon, o adresă de e-mail, pentru a putea fi contactați. Plata cotizațiilor se poate face tot în acest cont, dar cu mențiunea **„COTIZAȚIE”**.

Titular: **U.E.R., CIF: 34954708**

IBAN: **RO77 PIRB 4213 7690 5800 1000, First Bank,**

Sucursala Giurgiului, București.

În ceea ce privește **poșta clasică**, vă rugăm să trimiteți **NU RECOMANDAT** toate materialele, corespondența etc., pe adresa: **NOREA DAN-VIOREL**, B-dul. Al. Lăpușneanu nr. 102, bl. TS16, sc. C, ap. 46, Constanța, CP 900648.

Numărul următor al revistei va apărea la începutul lunii **Septembrie 2024**. Materialele pentru revistă le așteptăm până cel târziu **luni, 15 iulie 2024**.

♦ TEMĂ PENTRU ACASĂ (concursurile revistei):

1. Concurs la temă (minim o epigramă): **UNITATE**;
2. Concurs pe rime date (minim o epigramă): **rege / președinte**;
3. Concurs de replici epigramatice la următoarea epigramă:

TERMOTAXA

*De la o vreme (chiar și vara!),
Rămân perplex primind factura:
Cu cât mai tare arde țara,
Cu-atât mai scumpă e căldura!*
Efim TARLAPAN

Caseta redacțională

Epigrama

Redactor-șef: **Constantin MOLDOVAN**

Redactori: **Grigore COTUL, Dan NOREA,**

Cătălina ORȘIVSCHI, Florin ROTARU

Caricaturi de **Costel PĂTRĂȘCAN**

O revistă de cultură a epigramei

Editorial

În editorialul din numărul anterior, ocazionat de primirea redacției revistei, se dă un vot de continuare a obiectivelor acestei publicații ce îndeplinește, de peste trei decenii, rolul de voce autorizată (carte de vizită) a Uniunii Epigramiştilor din România (UER), fiind, în alți termeni, organul ei de presă, glasul ce o vestește. Ca și sora ei veche, cu o existență de numai 6 ani (1938 – 1943), seria cea nouă, inaugurată în 1993, la exact 50 de ani de la „decesul” celei dintâi, este o apariție singulară – rara avis – în publicistica românească.

În Editorial sunt reamintite comandamentele ce stau la baza UER, cu un pronunțat accent pe unitatea... Uniunii la care întreaga noastră comunitate de creatori este chemată să contribuie. Este, de altfel, singura „constrângere” impusă membrilor săi, indiferent de valoarea sau rangul ierarhic al acestora. Scopul asociației noastre de scriitori profesioniști a fost și rămâne promovarea epigramei prin acțiuni și inițiative novatoare, îndrăznețe și revigoratoare. Publicația purtând acest nume poate și trebuie să-și asume, în continuare, un asemenea rol, situându-se sub semnul *epigramiadei unitare* amintite de academicianul Mihai Cimpoi.

De aceea, hotărâtor este modul în care revista reflectă activitatea de moment și de perspectivă a celor ce-i asigură apariția, în condițiile în care publicații de același profil, desigur, fără intenția de a-i face concurență, vor parcă să-i atenueze „singurătatea insulară”. Le numesc, dintr-un sentiment de colegialitate: revista anuală, de uz intern, a Cenaclului/ Asociației Epigramiştilor Clujeni „Satiricon” (caietul din anul 2023 poartă numărul 42), „Lumea epigramei”, revistă independentă a epigramei românești (2011 până în pre-

zent), „Epigrama de Strehaia”, revistă de literatură și umor care și-a încetat apariția odată cu nr. 27-28, trim. III 2022, după o viațuire de numai 7 ani.

Dată fiind importanța revistei în viața și creația fiecăruia dintre noi, să mi se permită a reaminti, în context – ca o dovadă a atenției excepționale de care a beneficiat din partea conducerii UER – documente cu caracter, așa zicând, normativ, elaborate pe parcursul anilor, destinate a-i orienta activitatea, a-i jalona direcțiile de acțiune și a-i conferi prestigiul de care avea și are nevoie în interiorul breslei și mai ales în afara ei. Iată, enumerate, documentele în cauză: Adresa cu privire la ameliorarea conținutului revistei „Epigrama” (nr. 22/3.IX.1998); Dispoziția privind apariția revistei „Epigrama” (nr. 68/18.IV.2005); Adresa privind alcătuirea unui portofoliu al revistei „Epigrama” și atragerea de colaboratori de valoare (nr. 69/1.VIII.2005); Decizia conducerii UER prin care funcția de redactor-șef al revistei „Epigrama” este asimilată cu funcția de vicepreședinte al UER (nr. 102/5.XI.2015); Decizia constând în desemnarea noului colectiv editorial al revistei „Epigrama” (nr. 107/14.XII.2023).

Acestor documente programatice li se adaugă pozițiile președintelui UER derivând din interesul constant pentru sporirea calității revistei noastre. Mai întâi, editorialul întemeietorului UER, Mircea Trifu, care „La început de drum” (nr. 1/1993), exprima, succint, câteva dintre țelurile urmărite de revistă în noua ei serie. Succesorul său a continuat în aceeași notă de responsabilitate, așa cum o atestă editorialele: „Reîncepem!” (nr. 5/1995); „Editorial” (nr. 19-20/2002); „Glasul nostru” (nr. 50/dec.2009); „Noi și beneficiile jubilee” (nr. 58/dec.2011); „80 de ani de

la apariția revistei EPIGRAMA” (nr. 86/ dec. 2018); „100” (iunie 2022).

Membrii Uniunii sunt invitați să revadă respectivele documente existente în arhivele cenaclurilor/ asociațiilor/ cluburilor, precum și colecția revistei „Epigrama”, pentru materialele indicate, expunând, și ele, punctul de vedere al conducerii UER în legătură cu misiunea și rosturile revistei.

În amplul raport intitulat „30 de ani în slujba epigramei: Uniunea Epigramiștilor din România (UER)”, publicat în numerele 93-95/2020-2021 ale revistei, am alocat acesteia un spațiu proporțional mării ei însemnătăți pentru obștea epigramiștilor români contemporani.

Din calitatea de *primus inter pares* (cea administrativă y compris) am militat, prin scris și faptă, pentru consolidarea statutului literar al epigramei, pentru recunoașterea Uniunii noastre ca instituție-partener implicată în organizarea și desfășurarea manifestărilor naționale de gen, pentru popularizarea acestora în revistă, pentru studierea și cercetarea trecutului și evidențierea evoluției ascendente a genului, semnalând prompt ivirea de noi talente a căror stimulare s-a concretizat în sprijinirea, recunoașterea și impunerea acestora.

Contribuțiile mele la revistă au materializat valențele de cercetător literar, publicist, eseist, documentarist și bibliograf, ilustrând diverse rubrici: medali-oane aniversare/ comemorative, interviuri, bibliografia publicațiilor de profil, note de lectură, editoriale (acestea, mai puține, au avut un caracter ocazional).

Este în afara oricărei îndoieli că existența de rubrici permanente contribuie la configurarea personalității unei reviste, mai ales când acestea sunt „acoperite” de personalități ale vieții culturale și științifice. Astfel de rubrici au fost deținute în revistă de nume mari ale

genului precum Elis Râpeanu, regretații Ștefan Cazimir și Nicolae-Paul Mihail (Nicomah) ș.a. Pornind de la aceste pilduitoare exemple, asemenea rubrici ar putea fi întreținute în mai mare măsură de personalități distinse în domeniul nostru de creație, lucru care a început, chiar dacă timid, sporadic, să se întâmple.

În circumstanțele improprii în care, pentru critica literară, epigrama rămâne, practic, o necunoscută, remarcile favorabile, rarissime, la adresa acesteia constituie, din această cauză, adevărate evenimente (este mult mai ușor să desființezi volume lipsite de umor, cum a procedat, cu justețe, regretatul critic Alex Ștefănescu), de ce nu am face noi înșine ordine în propria ogradă, elogiind creațiile de vârf și condamnându-le pe cele eșuate, văduvite de poantă, plagiate etc.? De aceea, consider că reintroducerea cronicii literare, onorată timp de patru ani (2010-2013) de aristocratul magistrul Nicomah, este nu doar imperativă, ci și esențială.

Concomitent cu oglindirea fenomenului epigramatic în ansamblu, este necesar ca redacția să manifeste o serioasă, temeinică preocupare pentru calitatea producțiilor propuse spre publicare, pentru selecția autorilor, elaborarea de tematici noi. Nu mai trebuie tolerate pseudo-producții numai pentru că provin de la autori și cenacluri a căror prezență se cere menționată și/sau menținută în orice condiții. Și în această privință redacția trebuie să manifeste o exigență crescută. Cât privește interviurile și alte genuri de colaborări și modalități publicistice, trebuie să se apeleze la personalități de prim rang care să se simtă onorate să sprijine o revistă-unicat. Natural, este greu de susținut un asemenea program ambițios. Personalități dispuse să ni se alăture sunt tot mai puține (o spun din experiență proprie), drepturile de autor rămânând încă un deziderat.

Tot atât de adevărat este că un cuvânt greu de spus în situarea revistei la înalte cote valorice îl au redactorii acesteia. Ei trebuie să fie nu doar simpli epigraמיști, ci veritabili oameni de cultură (generală și/sau de specialitate), caracterizați prin calități umane ireproșabile, animați de spirit de echipă, reputați prin altruism și colegialitate, într-un cuvânt, de un caracter desăvârșit, preocupați de perfecționare, de dobândirea unui nivel de creativitate tot mai înalt, de documentare continuă, *de dorința de a servi și nu a fi serviți*.

Insist asupra necesității existenței rubricilor fixe ale revistei, întrucât acestea pot constitui un punct de atracție pentru masa de cititori. Unele dintre ele, cum sunt cele consacrate de tradiție, trebuie considerate imuabile. Și aici se află un larg teren de inovație, iar comparația cu alte reviste de cultură nu poate decât să ajute la îmbogățirea/ îmbunătățirea „fizionomiei” revistei. Astfel, și-ar putea dovedi utilitatea: organizarea periodică a unor dezbateri pe marginea fenomenului epigramatic (care nu este apanajul niciunui dintre noi, indiferent de gloria momentană sau consolidată), colocvii care să găzduiască diverse puncte de vedere, chiar dacă unele ar putea ieși din tiparele obișnuite; inserarea de texte/ referințe clasice despre epigramă; publicarea de traduceri din literatura universală; „tolerarea” de creații înrudite cu epigrama, făcând parte din încrengătura umorului (aforisme, sonete și rondeluri epigramatice, parodii); găzduirea de contribuții teoretice (articole, studii, exegeze); reluarea unora dintre rubricile mai vechi (ancheta epigramei, poșta redacției, prezentări ale cenaclurilor componente ale UER, ale profilurilor de epigraמיști, ale debuturilor, pagina elevului ș.a.).

Sunt sugestii de tematici extrase din documentele citate mai înainte, care

nu au fost decât parțial prezentate în revistă, invocându-se motivul, întemeiat, că nu dispunem de forțe interne calificate în măsură să le abordeze. Într-adevăr, nu intențiile au lipsit, ci puțința de a le trata la nivelul reclamat de stadiul actual al cercetărilor din sfera noastră de activitate. Nu avem încă, din păcate, „cadre” pregătite corespunzător care să satisfacă exigențele unei reviste de cultură a epigramei. Este vorba de persoane care, pe lângă competență „profesională”, să dispună de o viziune largă asupra fenomenului investigat, inteligență, receptivitate la nou, capacitate de înțelegere și adaptare la necesități, aptitudini de comunicare, devotament ilimitat pentru cauză, diplomatie ș.a.

Este a lansa un truism afirmând că în branșa noastră simțul umorului pare a fi echivalent cu cel al datoriei. Dar este a-l poseda la modul dubios, dacă nu este însoțit de amenitate, de absența infatuării și a solemnității rigide și, ca atare, ridicole, într-un cuvânt, de politețe, ca rezultat, firește, al educației asimilate, de absența morbului contestației cu orice preț și a opoziției fără teme. O bună conduită a fost și preceptul de bază după care eu însumi m-am călăuzit în raporturile colegiale, prietenești. Or, este regretabil că foarte puțini dintre membrii Uniunii noastre corespund *integral* comandamentelor enumerate. Nume precum Elis Râpeanu, Janet Nică, Constantin Tudorache au dobândit notorietate, distingându-se în discutarea, analizarea, dezbaterea și evaluarea fenomenului epigramatic, în valorizarea acestuia. De aceea, cenaclurile/ asociațiile/ cluburile trebuie să acorde o atenție specială cercetării trecutului în materie de umor și de epigramă din zona lor de activitate, valorificându-l corespunzător, după modelul oferit de regretatul Nichi Ursei și, în prezent, de Ștefan-Cornel Rodean în coloanele publicației „ACUS”. Descoperirile de această natură trebuie să-și găsească

loc, prioritar, în paginile revistei noastre centrale, nu doar în acelea ale publicațiilor lor de cenaclu.

Sunt, subliniez, sugestii enunțate nu o dată pe care le reamintesc și care, din motivele arătate, nu au putut fi în întregime concretizate. În ciuda cauzelor obiective care mai subzistă, trebuie folosită orice oportunitate pentru implementarea lor, pas cu pas.

Numai astfel revista „Epigrama” poate pune în valoare acea componentă a umorului românesc ce se bucură de o mare popularitate și care a furnizat literaturii române mari clasici precum Cincinat, Păstorel, Sorin Pavel, dinastii de epigramaști cum sunt cele ale Quintușilor și Paveleștilor și încă mulți, foarte mulți creatori de anvergură.

Epigrama românească este demnă de considerație, ea ce este, încă, relegată la periferia literaturii. O discriminare inexplicabilă și inacceptabilă. Să nu se uite că ea a fost, în clasicism, un gen literar, că are o noblețe conferită de vechimea ei milenară, fiind un produs al înțelepciunii greco-romane.

Dacă îndemnul „Inventer l’epigramme!” își poate găsi justificarea în zorii epigramei noastre culte, în momentul de față, după aproape două secole de atestare a ființării acestei bijuterii de spirit în cultura română, date fiind înțeleșurile/sensurile ce-i pot fi atribuite (desigur, în consonanță cu dezideratele exprimate în cele ce preced), mi se pare mult mai potrivită formula „Penser l’epigramme!” (A gândi epigrama). Aceasta întrucât saltul deopotrivă hermeneutic și exegetic este în mod evident calitativ, depășind stadiul constatativ.

Filosoful Constantin Noica răspunzând, în 1967, la una dintre anchetele pe care le inițiasem în legătură cu subiectul

care ne preocupă, era categoric în privința faptului că „epigrama ține de două lucruri care sunt la limita de jos a culturii: inteligența goală și râsul”, cerându-mi „să mut râvna și înzestrarea de cercetător cu o treaptă mai sus” și îndemnându-mă, în speță, „să trec de la râs la surâs (ironie socratică, înțelepciune, grație). Numai atunci, când voi simți toată deosebirea de adâncime dintre unul și celălalt, voi putea pleca într-o bună călătorie în împărăția culturii” (*text inedit*).

Supun atenției confrăților epigramaști, dar și cititorilor revistei – este lesne de priceput de ce cu atâta întârziere! – aceste considerații datorate marelui filosof român, în chip de *memento*, ele probând, indubitabil, inaderența sa la umor, dar care, în mod paradoxal, nu sunt demobilizatoare, dimpotrivă, au menirea de a ne ține activ interesul pentru epigrama de înalt nivel literar și cultivarea acesteia cu devoțiune, în ciuda a tot și a toate, ținta fixată de filosof nefiind de neatins.

Chiar dacă reprezintă numai un detaliu (semnificativ însă) din structura noastră morală, altfel spus, un fragment de spiritualitate, sau tocmai de aceea, filosofiei epigramei merită să i se acorde o atenție deosebită în paginile revistei. Debaterile teoretice în jurul conceptului de epigramă rămân deschise tuturor celor interesați (cercetători, admiratori ș.a.), indiferent dacă aceștia poartă sau nu insigna de epigramist, fără cramponări în atitudini inflexibile și fără pretenția de a deține adevărul absolut în materie. Important este ca monumentul închinat Epigramei, având înscrise pe soclu numele atâtor maeștri ai genului, să constituie expresia perenității acestuia și a vioiciunii inextingibile a umorului românesc.

**Președintele UER,
George CORBU**

Laudă epigramei

Scriu aceste rânduri pentru paginile revistei Epigrama cu sentimentul unei frățești complicități literare. Nu am scris epigrame, dar m-am numărat, în anul 1990, la inițiativa neobositului Valentin Silvestru, printre fondatorii Asociației Umoriștilor din România care îi așeza la loc de cinste pe epigramaști.

În anii '80 am colaborat la revista Urzica, sub oblăduirea lui Tudor Popescu, și acolo am avut prilejul să-l cunosc pe Al. Clenciu, care nu era numai epigramist, ci și grafician.

Nu cred în clasificările genurilor și speciilor literare ce trimit epigrama într-un registru minor. Ca și poezia lirică, sub acoperământul căreia epigrama s-ar putea include, această specie literară are o tradiție care merge hăt-depart, până în antichitate. Cum să fie minoră epigrama, când ea s-a dezvoltat în Epoca luminilor, în timpul izbânzii raționalismului, arătând că, alături de talent, una dintre însușirile *sine qua non* ale creatorilor de epigrame trebuie să fie

inteligența. Cum altfel s-ar putea explica așezarea lui Voltaire printre autorii legendar de epigrame?

Ceea ce distinge epigrama între formele de expresie literară este caracterul ei predominant etic. Îndeobște noi spunem că în artă nu trebuie să existe concluzii, concluziile omoară arta. În epigramă nu e chiar așa. Într-un fel, ultimul vers al epigramei (de obicei cel deal patrulea) e o concluzie, adesea neașteptată, săltărească și mușcătoare pentru cel concluzionat. Epigrama nu se mulțumește doar să demaște, ea are și o menire moralizatoare. Cât de bine i se potrivește dictonul rostit pe latinește în secolul fabuliștilor francezi: *Castigat ridendo mores*.

Cum să nu fie reverențioasă Uniunea Scriitorilor cu epigrama, când primul ei președinte, pe vremea când se numea Societatea Scriitorilor Români, a fost chiar Cincinat Pavelescu, unul dintre cei mai mari epigramaști de la noi?

Epigrama a constituit, așternută pe hârtie sau rostită în văzduh, o rezistență îndărătnică împotriva regimului comunist. Primul nume cu sufletul rebel, cârlionțat, care îmi vine în minte este cel al lui Al. O. (Păstorel) Teodoreanu. Epigramele lui exprimă disprețul fără rest față de tot ce este nătâng, cabotin, față de autoritățile excesive de orice fel, de la cele politicianiste până la cele de ocupație.

Pe vremuri oamenii se duelau cu spade și pistoale. Duelurile se terminau tragic, ca în cazul lui Pușkin, sau inofensiv, ca în cazul lui Proust. Mai aproape de noi, bărbații se duelau în epigrame. La fel de necruțătoare și tăioase ca oț-

lul sabiei sau al glonțului. Iată și un exemplu: Armand Călinescu șarjează spre Nicolae Iorga: „Cine-i înalt ca un proțap/Și-are barba ca de țap/A scris carte sub trei regi/Și-are toți copiii blegi”. Nicolae Iorga îi răspunde lui Armand Călinescu: „De-aș ști cine m-a epigramat/ I-aș scoate și ochiul celălalt”. *Sine ira et studio.*

Și ca să vedeți că, elogiind epigrama, o fac cu sinceritate, iată și dovada. Uniunea Armenilor organizează anual un concurs de epigrame la Botoșani, la

care vă invit să participați. Fiind membru al Juriului, mi-am dovedit devotamentul față de Muza inspirației, premind epigrame al căror protagonist eram chiar eu!

Felicit colectivul de redacție și pe colaboratorii revistei. Prin truda lor, epigrama își merită numele: pe deasupra scriere, pe dinăuntru înțelepciune și talent. Îi încredințez pe toți de prețuirea și simpatia colegială a Uniunii Scriitorilor din România!

Varujan VOSGANIAN,
Președinte interimar al Uniunii Scriitorilor din România

„Spiritul este găselnița materiei.” (Mircea Eliade)

Esență de spirit

ASEMĂNARE

Nevasta lui a-mbătrânit
Întocmai ca televizorul,
Imaginea s-a urâțit,
Dar i-a rămas intact sonorul.

(Sorin BEIU)

LUI NICOLAE IORGA

Când arde luminos, întruna,
A sufletului tău văpaie,
Să nu te miri că, totdeauna,
Fugi-vor oamenii de paie.

(Vasile BOGREA)

IN MEMORIAM CAȚAVENCU

Rugăm, dar, pronia cerească,
Acolo jos, sub postament,
De-a pururea să-l odihnească!
...Avem destui în Parlament.

(Jean BUHMAN)

AVEȚI GRIJĂ!

E scurtă viața, dragii mei,
Și n-o trăiești așa cum vrei
Chiar dacă ții regim, faci sport,
Tot te trezești odată... mort...

(Dan CĂPRUCIU)

LA TRIBUNAL

Se plânge dumneaei anume:
- Se-mbată, nu mă scoate-n lume...
El: - Minte! Uneori o scot
Cu țoale, cu copii, cu tot!

(Gheorghe CHIRILĂ)

REVERS

Deși venea târziu acasă,
Soția nu-i crea probleme;
L-a-ngăduit, mărinimoasă,
Pân-a greșit... venind devreme.

(Ilie CIOBESCU)

ASCENSIUNE

De-l vezi urcând ca meteorul,
Conștiincios vei consemna:
În fața lui e viitorul!
Dar și în spate e ceva...

(Cornelius ENESCU)

MINIJUPEI

Nu-nalț minijupei odă,
Dar constat azi, cu uimire,
Că-n materie de modă
Fost-a o descoperire!

(Nicolae FULGA)

CONDUCTA SPARTĂ

Curge de trei ani încoace
Râul din conducta spartă;
Înc-o cerere se face
Pentru-a fi trecut pe hartă.

(Francisc GAVRILEȚ)

UNUI PRETINS FABULIST

Că el e fabulist de rasă,
Ce eu vă spun nu-i lucru nou:
Când intră-n pielea unui bou
Se simte ca la el acasă.

(Gheorghe LUNGOCI)

UNUI NIHILIST

În ședințe, cum se cere,
Prea intransigent se vrea:
Chiar când are o părere
Nu e de acord cu ea!

(Teodor MARICARU)

DISPUTE

Scene ca la șatră
Zilnic se petrec:
Opozanții latră,
Guvernanții trec!

(Vasile MATEI)

UNEI SOACRE

Și-a înlocuit dantura
(Niște rădăcini colțate)
C-un sistem de roți dințate...
Mamă! Și ce-i merge gura!

(D.C. MAZILU)

PATISERIE

În viața asta insipidă,
În care toți ne ducem veacul,
Minciuna e ca o stafidă
Ce parfumează cozonacul.

*(Nicolae Paul
MIHAIL-NICOMAH)*

INFIDELITATE

C-o frumoasă, într-o seară,
L-a surprins nevasta-n gară
Și-a strigat cu toată-gura:
"Asta-ți este... legătura?!"

(Ion NEGREANU)

SOACRA DESPRE GINERE

Se crede zmeu, dar n-are bani,
Frumos nu e, mașină n-are
Și-a mai pierdut și patru ani
Cu studii universitare.

(Geo OLTEANU)

SEXUL FRUMOS

Așteaptă an de an, cu dor,
Bărbatul visurilor lor,
Cu o răbdare infinită...
Și, așteptându-l, se mărită.

(Titu OLTEANU)

POSTUMĂ

Adus în Iad, când fu să moară,
N-a încercat să protesteze;
Căsătorit a cincea oară
Spera să se mai relaxeze.

(Vasile PANAITESCU)

NOROCUL EPIGRAMIȘTILOR ROMÂNI

Avem norocul special
De a-l citi pe Marțial
Și-l mai avem și pe acel
De-a nu fi noi citați de el.

(Aurelian PĂUNESCU)

UNEI SOȚII

Soția mea, n-am ce să zic,
Nu pot să zic de ea nimic
Și chiar de-aș vrea să zic ceva,
N-am când să zic, că zice ea.

(Mircea PAVELESCU)

EVEI

Mult mai târziu mi-a oferit
Un măr - pe post de fruct oprit;
La vârsta mea tot ce mai pot
E ca din el să fac compot.

(Constant PETRESCU)

LA VÂRSTA ÎNȚELEPCIUNII

Doamne, cred că-s fericit,
Tare mult m-ai ocrotit!
De-mi dădeai tot ce-am cerut
Aș fi fost un om pierdut.

(Nicolae PETRESCU)

NUNTA DE AUR

Cum am trăit o viață împreună
(A și trecut jumatea unui veac),
Eu îi urez soției „noapte bună!”...
Că de făcut nu pot să i-o mai fac.

(Ioan POP)

INSTANTANEU

Un zâmbet, o dorință, soare,
Un vis de-o clipă dispărut,
Ea - o frumoasă trecătoare,
El - trecător, dar cam trecut!

(Mircea RĂDULESCU)

**DIN LUMEA ANIMALELOR –
CRITICĂ ÎN PUSTIU**

Cu povețe, cu percepțe,
Mai cu mila, mai cu sila,
Mulți au criticat cămila,
Însă n-au putut s-o-ndrepte!

(Constantin SACHELARIE)

MASCĂ

În ochii lumii vrând să pară
Că nu-i decât un pierde vară,
Se dovedește, în răstimpuri,
Un pierde patru anotimpuri.

(Gheorghe STERIADE)

EPITAFUL MAMEI

Zace-aici, sub iarba scurtă,
Mama unui bun confrate:
Nouă luni l-a dus în burtă,
Patruzeci de ani... în spate.

(Gheorghe SUCIU)

UNOR ZIDARI

Mai sunt și meșteri din acei
Ce nu știu graba-n lumea asta;
Manole de muncea ca ei
Și azi îi mai trăia nevasta.

(Virgil ȘCHIOPESCU)

FEMEIA

O iartă Domnul de greșește,
C-așa dintru-nceput i-e datul:
Femeia, sincer când iubește,
Sfințește până și păcatul!

(Vasile TACU)

UNEI COCHETE

Ce-i sub scutul scurtei rochii?
Aflu, trupul cercetându-l:
Pân' la poale urc cu ochii,
Mai departe merg cu... gândul.

(Efim TARLAPAN)

FEMEIA

E cartea ce ne-am tot dorit-o
Din vremea când eram băieți;
Din scoarță-n scoarță am citit-o
Și tot suntem analfabeți!

(Constantin TONE)

TRIBUNALUL

Săli aglomerate
De împricinați,
Unii au dreptate,
Alții... avocați.

(Ștefan TROPCEA)

LA ANGAJARE

Întrebat, spre lămurire,
Dacă are pregătire,
A răspuns cu glas șoptit:
- M-ați luat nepregătit!

(Ion VLADIMIR)

*„Cei dispăruți primesc mai
multe flori decât cei care tră-
iesc, pentru că regretul e mai
puternic decât recunoștința.”*

(Anne Frank)

Evocări

CORNEL UDREA - un lord al umorului!

Pe 11 aprilie 2024 a pășit în eternitate un mare susținător al epigramei și epigramiștilor, un slujitor devotat al culturii, un prieten de care mă leagă amintiri ce nu pot fi uitate.

Pe bună dreptate este considerat un titan al literaturii umoristice - și nu numai - acest OM punându-și, de-a lungul tumultoasei sale existențe, întreaga pricepere în slujba scrisului pentru a transmite lumii mesaje de pace, de prietenie, de iubire, cu drag față de semeni și cu un profund respect față de tot ceea ce înseamnă viață.

S-a născut la 27 martie 1947 în orașul Gheorgheni, județul Harghita, iar cei de acolo au toate motivele să se laude cu faptul că a fost - că este! - unul de-al lor.

A absolvit Liceul „Mihai Eminescu” din Cluj (1964), apoi Facultatea de Filologie din același frumos oraș transilvan (1969), ulterior activând, vreme de 40 de ani, în cadrul Societății Române de Radiodifuziune - Studioul de Radio Cluj - până în anul 2012, ca realizator-

coordonator programe de divertisment, teatru radiofonic și spectacole cu public.

A fost realizatorul celei mai longevive emisiuni de divertisment, RADIO-DUMINICA, colaborând frecvent și cu programul UNDA VESELĂ în cadrul căruia i-au fost jucate peste 400 de scheciuri și monologuri. Membru al Uniunii Scriitorilor din România, Membru de onoare al Ligii Scriitorilor Români, Membru de onoare al Uniunii Ziariștilor din România, Director onorific al Asociației Culturale Interludis și Rector onorific al Academiei de Umor „Răzeșii” din Suceava.

A scris poezie, proză, teatru, monografii, antologii, eseu, un lucru demn de apreciat fiind și realizarea - în premieră mondială editorială - a două volume de proză umoristică în Braille (pentru nevăzători).

Tot dumnealui a stabilit recordul celui mai mare tiraj de carte umoristică - înainte și după revoluție - cu „Obiceiuri de nuntă la cangurii șchiopi”, carte apărută în 145.000 de exemplare și retrasă de pe piață de către regimul comunist în anul 1980.

Piesa de teatru „România dragă, Elveția mea” s-a jucat de 103 ori la Teatrul Național din Târgu Mureș și a fost preluată de alte 10 teatre profesionale și de amatori, dumnealui fiind și autorul a 21 spectacole de teatru radiofonic național și regional.

De-a lungul timpului a colaborat cu unii dintre cei mai mari actori ai României, printre care Mircea Albulescu,

Florin Piersic, Dorel Vișan, Tamara Buciuceanu-Botez, Draga Olteanu-Matei, Virgil Ogășanu și a realizat 20 de spectacole cu teatru de revistă la Ploiești, Deva, Cluj Napoca, Baia Mare etc.

Este, de asemenea, autorul a 70 de premiere teatrale, precum și a primei piese românești sociale antidrog „Colivia cu iluzii”. Mai trebuie spus că parte din opera sa a fost tradusă în limbile germană, engleză, spaniolă, franceză, maghiară, suedeză, daneză, sârbă, bulgară și că a fost recompensat cu patru premii literare din partea Uniunii Scriitorilor, pentru proză și teatru, precum și cu Premiul Național „I.L. Caragiale” pentru teatru.

A primit titlul de cetățean de onoare în patru localități din România.

Dragostea față de vers și poantă, admirația pentru doamne și domnișoare, bucuria degustării unui vin bun care dezlega limbile întru preamărirea prieteniei - în seri și nopți de neuitat din care nu aveau cum să lipsească bancurile spuse cu meșteșug! - toate acestea (și nu doar!) au făcut ca marele domn CORNEL UDREA să ocupe un loc aparte în sufletul meu. A plecat discret, cu delicatețea care l-a caracterizat mereu, lăsându-ne triști, dar mândri că am avut privilegiul de a fi contemporani cu unul dintre titanii literaturii umoristice de la noi...

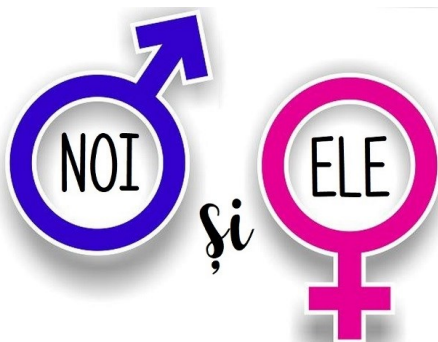
Să-i fie îngerii aproape și amintirea eternă!

Prof. Constantin MOLDOVAN

„La bărbat, într-o relație, ai de ales: poți avea dreptate sau poți fi fericit.”

(Ralphie May)

DRAGOSTEA N-ARE VÂRSTĂ

Cununați de fosta noră
Stau acum la altar,
Ea, de-abia de-un an majoră,
El, de doi... pensionar!

Constanța APOSTOL

VIRTUOASA

E îndârjită ca un leu
Și compromisul nu-l înghite:
În patul ei pătrunzi mai greu
Decât în Statele Unite.

Gheorghe BĂISAN

FĂRĂ GELOZIE

Chiar n-are rost să fii gelos,
Femeia, orice vârstă are,
E ca și-un câine credincios...
Ce vrea și el un os mai mare!

Gheorghe BĂLĂCEANU

UNOR TINERI SUPERFICIALI

Dragostea-i un foc pe care
Îl aprindeți la-ntâmplare,
Și-l mențineți, cum se poate,
Și cu verzi, și cu uscate.

Corneliu BERBENTE

LA VÂRSTA A TREIA

Adesea când admir câte-o femeie,
Și văd că pot să intru la idee,
Chiar dacă știu precis că nu-mi
convine,

Ideea e mai tare decât mine!

Mihai CIMPOI

UNEI PRETENȚIOASE

I-am declarat că țin la ea,
Cuprins de-al dragostei tumult,
Dar mi-a șoptit: „Iubite-aș vrea
... Să ții mai mult!”

Gheorghe

CONSTANTINESCU-GEKO

NEPREȚUITA COMOARĂ

Atunci când am luat-o de soție
I-am declarat că-i o bijuterie
Și a rămas și azi, când este babă,
Aceeși veritabilă podoabă!

Nicușor CONSTANTINESCU

UNEIA

Mâna-i ca un giuvaer,
Până azi, necunoscut,
Cât de lesne-i s-o sărut,
Însă cât de greu s-o cer!

George CORBU

PROFEȚIE

Femeia, cât ar fi de bună
 Și cât ar fi de iubitoare,
 Te va lăsa sub clar de lună
 ... cu ochii-n soare.

Grigore COTUL

UNUI DRAC... DE FEMEIE

E atâta de drăcoasă,
 De avidă și fierbinte,
 Că o scot mereu din casă
 Și-mi revine iar... în minte!

Eugen COȚA

CONFESIUNE

Din ochi sorbind-o, cu plăcere,
 Stau zile-ntregi, aproape mut,
 Pândind la prima ei tăcere...
 Să pot, în fine, s-o sărut.

Emil CREMER

NOI ȘI ELE

După cum ne comportăm
 Pot să spun că, bunăoară,
 Noi tot experimentăm...
 Iar femeile compară.

Paul CURIMAN

METAMORFOZĂ

Cu lucruri scumpe și parale
 Transformi femeia, poți să spui,
 Din fata visurilor tale
 În fata visurilor lui.

Mihai CUȚULENCU

FEMEIA ÎN EPIGRAMĂ

Femeia-ntr-un subtil demers,
 Jucând adesea-n viață teatru,
 E lăudată-n primul vers...
 Și ponegriță-n versul patru!

Valentin DAVID

EVA

La capătul lumii rebele,
 Lansată în clipa cea fastă,
 Pe țărături cu jaruri de stele,
 E prima... vedetă de „coastă”.

Eugen DEUTCH

VENERAȚIE

Admir femeile divine
 Ce-n timpul nostru pervertit
 Nu cochetează cu oricine:
 Te-nșală doar c-un om cinstit.

Ion DIVIZA

LA O STEA

Știu, a spus-o cineva:
 „De la cap pân' la picioare
 E o stea de cinema!...”
 O fi stea, da-i căzătoare.

Nicolae DRAGOȘ

MULT ȘI BINE

Cred c-a spus-o un om cult
 (Vina să nu dați pe mine),
 Că bărbații mint mai mult,
 Iar femeile... mai bine.

Al. D. FUNDUIANU

UNEI DOAMNE ÎN VÂRSTĂ

Mi-aduc aminte, într-o toamnă,
 M-a întrebat: „Câți ani mi-ai da?”
 Și i-am răspuns: „O, scumpă
 doamnă,
 Eu nu v-aș da... v-aș mai lua...”

Petre GIGEA-GORUN

SĂRBĂTORI ÎN CUPLU

‘Și-mpart cadouri românește
 Și, gratulându-se-amândoi,
 El garderoba i-o-nnoiește,
 Iar ea îi pune coarne noi.

Alexandru HANGANU

DRAGOSTE LA NEBUNIE

Văzând-o plină de iubire,
Înflăcărată ca o torță,
Și-a comandat costum de mire
Și două, trei cămași... de forță!

Radu IVAN

REPROȘURILE SOȚIEI

Mă ceartă soața mea, amarnic,
Și pe nedrept îmi face scene
Zicând că nu-s destul de harnic;
Aș riposta, da-mi este lene...

Cornel-Ștefan RODEAN

ILUZIA LIBERTĂȚII

Cu nevastă rea, geloasă,
Arestat era acasă!
Și-a comis un furt, să fie
Liber... într-o pușcărie!

Mihai SĂLCUȚAN

PERFECTIUNE FEMININĂ

N-are în trecut păcate,
Nu vorbește pe la spate,
Este foarte serioasă,
Doar că are-n mână-o coasă!

Ioan Mugurel SASU

ÎNCURCĂTURI LA CINEMA

Am avut același loc
C-o duduie faină foc;
Câte-un loc se mai găsea,
Dar ne-am chinuit așa!

Ioan TODERAȘCU

HAPPY END

La film, când cu soția am privit
Cum pe ecran se pupă galeș mirii,
Ea crede că-i sfârșitul fericit,
Iar eu că e sfârșitul fericirii.

Dan NOREA

SOȚULUI ALPINIST

E-ngrijorat, de-o săptămână,
Că i-a intrat o coardă-n mână,
Dar n-o văd bine nici pe ea
De va intra în mâna mea...

Violeta URDĂ

CONJUGALĂ

Cum iubirea le-a fost scut,
Astăzi nu-și găsesc cuvinte:
El - cu gândul la trecut,
Ea - cu viața înaintea!

Alexandru OLTEAN

*„Chiar dacă bărbații ar putea
să înțeleagă femeile, tot nu le-ar
veni să creadă.”*

(Rupert Hughes)

Din istoria epigramei, pe scurt

Cuvântul *epigramă* (din gr. **Epi** = pe, **graphein** = a scrie) este mai vechi decât produsul literar pe care a ajuns să-l desemneze. Semnificația ei inițială a fost inscripție pe pietrele de mormânt, pe statui, pe scuturi și alte arme, pe obiecte de cult destinate zeilor, dar și pe obiectele oferite persoanelor importante. Atât materialul, în general dur, cât și spațiul restrâns, i-au impus, de la început, un text cât mai scurt și mai concentrat.

Drumul lung al afirmării epigramei, ca literatură, a început când informația seacă și rece capătă conotații în diverse nuanțe și o formă îngrijită, în care încep să-și facă loc mijloacele literare (epitete, comparații, exclamații...); un pas important îl constituie apariția inscripțiilor în versuri, acestea dând un plus de relief ideii exprimate, în general, în distihuri. Inscripțiile capătă, de timpuriu, nuanțe aforistice, la care se adaugă, cu timpul, tonuri afective sau afectiv-ironice, chiar patetice. Deci, încă din primii pași, *epigrama* își conturează cerințele, individualizându-se stilistic prin lapidaritate, prin noutatea ideii și a exprimării, ce picură *ironie* și *umor*.

La început se scrie în **vers epic** (fără prezența autorului în text). Primele încercări aparțin lui **Terpandru** – poet și muzician grec născut în Lesbos, la sfârșitul secolului VIII î.Chr. Sunt cunoscute, de asemenea, inscripțiile apocrife ale lui **Herodot**, de pe trepiedul statuii lui *Apollo Ismenianul*, cea de pe mormântul lui Midas, citat de **Platon** și cele de pe sicriul lui *Kypselos*, reproduse de *Pausanias*.

Apoi epigramele se scriu în **vers elegiac** (care premerge **liricul**), folosit de **Arhiloh** – unul dintre cei mai mari poeți ai Antichității, născut la Paros, la începutul secolului al VII-lea î.Chr. A compus elegii, imnuri, folosind iambul în versuri pline de grație, în care-și exprima pasiunea, ironia,

forța satirică. *Versul elegiac devine versul definitiv pentru această specie literară*, din această perioadă. Ea își păstrează exprimarea simplă și naturală, fiind departe de spiritul rafinat care implică galanterie sau ridiculizare. Printre cei mai vechi scriitori cărora li se atribuie epigrame se numără, alături de **Arhiloh**, **Pisandru** din Rodos (secolul VII î.Chr.), apoi **Alceu** și **Sapho**, **Hiparc**, fiul lui *Pisistrate*, cel care a lăsat pe monumentele presărate pe drumurile Aticei inscripții cu sfaturi pentru drumeți, precum „*Aceasta este amintirea pe care v-o lasă Hiparc: nu vă înșelați prietenul.*”; la aceștia se adaugă **Anacreon**, cântărețul vinului și al iubirii, dar și al ființelor neînsemnate (animale mici, insecte).

Odată cu „migrarea” epigramei de pe piatră (sau alte materiale dure) pe pergament, forma ei se extinde și, în întreaga ei istorie, va suferi lungiri, dar și reveniri la forma consacrată – scurtă și concisă.

O contribuție deosebită în evoluția acestei specii literare o are **Simonide din Kios** (sec. VI-V î.Chr.). Această creație câștigă mult în formă și conținut, versul e mai scurt și mai elegant, ideile mai elevate. El face trecerea la *perioada alexandrină* (sec. III-II î.Chr), când la Alexandria înfloarește o cultură și o poezie greacă rafinate. Epigramele devin mici compoziții pline de spirit, cu un limbaj prelucrat cu grijă. Cele funerare abundă încă, dar, dacă până acum aceste epigrame aveau drept scop păstrarea, sub o formă elegantă și concisă, a numelui și titlului personajului mort – cel mai adesea renumit prin avere, prin scrisul sau prin faptele de vitejie, epigramele alexandrine sunt închinare defuncțiilor de orice condiție: naufragați obscuri, oameni săraci lipsiți de glorie, tineri și copii răpiți de timpuriu de moarte. În aceste ocazii, poetul compune, într-o formă

concisă, un fel de *elegie în miniatură*. Când aceste elegii ajung să exprime un sentiment delicat și sincer, în câteva versuri de o cizelare perfectă, având în încheiere o *vorbă de duh, o ironie, o sclipire spirituală*, ele se transformă în adevărate capodopere ale genului, așa cum sunt cele ale lui **Callimah**. EPIGRAMA ajunge să abordeze numeroase alte teme. Toate micile evenimente ale vieții îi servesc drept subiect: se scriu epigrame despre moartea unui greier, despre albine, despre costul unui supă, despre coaforul a cărui pomadă face să cadă părul etc. Devine moneda curentă prin care se aduc laude celor puternici și, mai ales, femeilor. *Dragostea* sau, mai curând, galanteria furnizează epigrafiștilor un material nepuizabil. Pentru reușita creațiilor, autorii folosesc întregul arsenal de metafore din aria iubirii, pe care alexandrinii le vor transmite, trecând prin elegiacii romani, în literatura erotică modernă. Diversele școli literare își lansează epigramele având un pronunțat caracter satiric, chiar malițios. **Callimah** și **Apolonius** excelează în asaltul plin de răutate.

Subliniem faptul că, la alexandrinii, apare acel element, acel infailibil specific epigramei moderne, spiritual, ingeniozitatea care contribuie la realizarea **poantei** (a ascuțimii, a înțepăturii: it. *acutezza*, sp. *agudeza*, engl. *pointed*, *biting*, *acuteness*, fr. *pointe*, germ. *Schärfe*), acea vivacitate intelectuală materializată prin idei neașteptate, prin opoziția ideilor asociate în mod surprinzător, prin singularitatea ideii față de adevărurile general acceptate, față de gândirea comună, de inerție. *Galanteria* furnizează epigrafiștilor subiecte nepuizabile, deschizând drumul madrigalului „dulceag”, dar și al madrigalului epigramatic din zilele noastre.

De la **Leonidas din Tarent** (contemporan cu **Theocrit**) am moștenit aproximativ 100 de epigrame pline de eleganță, cuprinse în ANTOLOGIA GREACĂ.

De la greci, epigrama a fost preluată de romani, vestiți prin stilul lor lapidar. Au excelat în acest gen restrâns, fără să creeze forme noi, **Catullus** (84-54 î.Chr.), cel care a cântat-o pe Lesbia, **Caton** (94-46 î.Chr.), **Varon** (82-37 î.Chr.), **Petronius** (sec. I) autorul romanului *Satyricon* și cel considerat arbitru al eleganței în Roma plină de bogăție și desfrâu a secolului I.

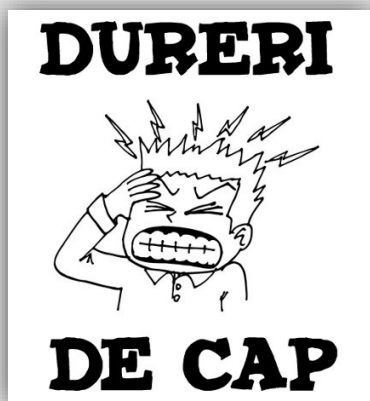
Cel care a dat strălucire epigramei latine, *fixând statutul literar definitiv al acestei specii literare*, a fost **Marcus Valerius Martialis** (40-104 e.n.). De altfel, pe nedrept, **Lessing** îi ignoră pe greci și-l consideră pe Marțial drept inițiatorul adevăratei epigrame. În atacurile sale, Marțial se conduce după principiul rămas până astăzi valabil: *Parcere personis, dicere de vitiis*. Meritul cel mai mare al acestui neîntrecut epigramist al literaturii universale este faptul că a intuit specificul epigramei, structura ei spirituală, tensiunea din interiorul ei, dată de ciocnirea dintre preambulul și final, dintre așteptare și rezolvarea-surpriză, adică dintre implicit și explicitul pregătit strategic de ideea care e băgată la înaintare. În cele peste 1.500 de compoziții, conflictul dintre cele două părți duce către surpriza finală. Se remarcă modernitatea structurii personajelor ce par desprinse din anecdote contemporane: o galerie întreagă de tipuri și chipuri din Roma antică plină de bogăție și vicii – „orașul stăpân”, îndestulat în care domneau, în egală măsură, opulența și prosperitatea, precum și întreaga gamă a ticăloșiei omenești. *Viazemski* – prietenul lui *Pușkin* – îl numea pe Marțial „biciul tâmpeniilor romane.”

(va urma)

Din volumul:
EPIGRAMA – EMBLEMĂ A UMORULUI
ROMÂNESC

Autor: prof. dr. Elis RÂPEANU

„Cap ai, minte ce-ți mai trebuie?” (Ion Luca Caragiale)

SFAT PENTRU BĂRBAȚI

De la bătrâni învățătură,
Se spune, c-o să-ți fie bine,
Ca la băut să ai măsură
Și la femei să ai... rușine!

Gheorghe BĂLĂCEANU

ASALT ÎN BECI

Uniți, cu amicii, pe rupte,
În pivniță-ncepem războiul;
Învingem în câteva lupte...
La urmă câștigă butoiul.

Grigore COTUL

DIN SALA PAȘILOR PIERDUȚI

Uitați-vă la fața mea,
A zis chefliu-nveselit,
Să îmi fiți martori că pe ea
Se oglindește-un om cinstit!

Iulian BOSTAN

VOINȚĂ

Văzându-și filmul cu plămâinii,
Azi nu mai trage din lulea:
Să fie-n rând cu toți frățânii,
Acuma trage la măsea.

Ion CUZUIOC

AMBIGUITATE LITERARĂ

Această poezie tristă
E un produs al scriiturii
Sub influență modernistă,
Sau doar sub cea a băuturii?

Grigore CHITUL

SPORTIV DE ELITĂ

Nu-i lipsește anvergura,
Dar să-nvingă n-a putut;
S-a-ntrecut cu băutura
Și-a pierdut!

Eugen DEUTCH

DIETĂ

Când e ora de culcare
Beau un ceai de sunătoare,
Dar de insomnii nu scap
Că îmi sună ceaiu-n cap!

Mircea COSTANDA

UNUI AVIATOR RUS

Decolând din Krasnodar
N-a ajuns până-n Ciukotka:
Mai avea benzină, dar
I se terminase votca.

Ion DIVIZA

DEZINTERES

La spriț de dimineață,
Acum la morgă-i dus
Că n-a pus preț pe viață...
Nici medicul n-a pus!

George EFTIMIE

VINUL BISERICESC

Preotul mi-a zis odată:
Vinul nostru nu te-mbată
Și să-l bei nu e păcat;
E sfințit și... botezat!

Ioan GANEA-CHRISTU

DARWINIANĂ

Am dat pe gât un kil de rom
Să am curaj la cățarat,
Apoi am coborât din pom,
Dovadă c-am evoluat.

Petru-Ioan GÂRDA

CHEFLIUL PE DRUMURI

Afară-i ploaie și-i prăpăd
Că nici pe unde merg nu văd,
E ceață-n cele patru zări...
Noroc că-s numai trei căări!

Gheorghe GURĂU

PROBABILITATE SIGURĂ

Atâta zaibăr am băut
Că am rămas, de-a dreptul, mut
Și nu-i exclus, iubiți olteni,
Să mă vedeți la Cotroceni!

Nică JANET

NU MAI BEAU

Să n-aud de băutură;
I-am găsit o hibă nouă:
Dacă beau o picătură
Văd în loc de-o soacră, două!

Liviu-Sergiu MANOLACHE

FILOZOFIA BEȚIVULUI

Întreaga viață-a consumat
Spirtoase și a tras concluzii:
E mult mai bine mort de beat
Decât în viață cu perfuzii.

Stelică ROMANIUC

ÎN VINO VERITAS

Din vinu-acesta, rubiniu,
Cu-arome de bucheteț regesc,
Ațâțător de foc târziu,
Păcat că strugurii... lipsesc.

Dorel VIDRAȘCU

RĂSFĂȚ

Când cu bere, când cu vin,
Cu femei, tutun, de toate,
Viața nu le-a fost un chin
Ci... abuz de sănătate!

Constantin VOICILAȘ

„Nu ești beat atât timp
cât poți sta întins pe podea
fără să te ții de nimic.”

(Dean Martin)

Epigramist de mic copil!?

În anii de când activez în Cenaclul Umoriștilor Sibieni „Nicolaus Olahus” și în Uniunea Epigramiștilor din România am întâlnit mai multe încercări de a îndemna tinerii să scrie epigrame, atragerea lor spre această îndeletnicire făcându-se cu cele mai laudabile intenții și cu diverse metode dar, din păcate, în opinia mea, cu rezultate mai mici decât cele scontate.

Una dintre întrebările importante care cred că ar trebui să ne preocupe în demersul amintit este vârsta cea mai mică la care un tânăr ar putea să înceapă o asemenea preocupare. Deși, doamna prof. univ. dr. Elis Râpeanu, cea mai autorizată

voce de la noi privind teoria și istoria epigramei, spunea odată (citez din memorie):

„Da, este o mare problemă vârsta la care tinerii pot debuta cu epigrame. Dar una și mai mare este evoluția lor de după aceea. Din păcate, mulți sunt împinși să debuteze foarte devreme, apoi, neamaifiind urmăriți și îndrumați, se plictisesc, abandonează și se pierd”.

Eu mă voi referi doar la vârsta debutului, incitat fiind și de faptul că, relativ recent, am citit undeva un grupaj de epigrame semnat de un tânăr, la care, alături de poza și de numele de rigoare, se specifica faptul că are... 9 ani!

Desigur, din istoria literară putem afla multe date despre debutul timpuriu cu epigramă al unor autori.

Cel mai cunoscut – și original în același timp – este cel al lui Păstorel Teodoreanu, în clasa a V-a de liceu (când avea, probabil, cam 15 ani), cu prilejul unei teze, antrenul respectiv fiind celebru și în epocă, și ulterior. Apoi, despre epigramistul Mircea Pavelescu, nepotul marelui Cincinat Pavelescu, aflăm, dintr-un interviu, că a scris prima epigramă (nepublicată), tot ca licean, pe la 17 ani. Aproximativ pe la aceeași vârstă a început să cocheteze cu epigrama și viitorul mare filolog, lingvist și istoric literar Sextil Pușcariu, acestuia fiindu-i publicate catrenele, în presa vremii, în jurul vârstei de 18 ani. Radu D. Rosetti a fost un poet, dramaturg și epigramist precoce și prolific, primul volum de poezii i s-a publicat la 18 ani, iar cu epigrame a debutat la 20 de ani în revista „Graiul”. Asemenea informații, despre debutul timpuriu, se cunosc și despre alți epigramiști, dar nu putem generaliza și, oricum, vremurile s-au mai schimbat între timp.

Așa că, eu propun să prezentăm, pe scurt, doar câteva calități care, în opinia mea, se cer unui om pentru a putea scrie epigrame și, apoi, fiecare dintre cei interesați poate să analizeze, să compare și să ajungă la o concluzie.

În primul rând, știindu-se că epigrama se adresează, cu deosebire, minții, intelectului, rațiunii, că ea este o sclipire a spiritului, rezultă că un autor de epigrame trebuie să aibă abilități în folosirea celor mai complexe operații ale gândirii. Spre exemplificare, pentru a realiza o poantă, foarte mulți epigramiști trec de la concret la abstract și de la particular la general și invers. Analiza și sinteza, atribute ale unei gândiri superioare, sunt și ele des folosite în mecanismul epigramatic.

Dar, aceste calități ale gândirii se dezvoltă după mai mulți ani de școală, de muncă intelectuală.

De asemenea, epigramistul trebuie să fie un foarte bun cunoscător al limbii și să aibă un lexic bogat. Altfel el nu poate sesiza polisemantismele, nu poate face diferența dintre sensul propriu și cel figurat al unor expresii, nu poate înțelege și folosi o antonimie ș.a.m.d. Toate cele de mai sus sunt esențiale pentru a crea echivocul, surpriza, paradoxul, situația de opoziție ș.a., fără de care epigrama nu există. Ce să mai vorbim despre gramatică, ortografie, topică! La câți ani un tânăr ajunge să aibă aceste cunoștințe este greu de spus. La fel de greu este să aprecieze cineva de câtă lectură este nevoie în acest scop.

Respectarea strictă a regulilor prozodiei reprezintă altă cerință importantă pentru epigramist și, se vede, unii nu reușesc asta nici după ani buni de activitate în domeniu.

Unui autor de epigrame i se mai cere cultură generală (cu cât mai vastă, cu atât mai bine), să dispună de un ascuțit spirit de observație și un fin simț al umorului, altfel nu are de unde să își ia temele și ideile de poante.

Experiența de viață este și ea un atu important pentru a putea scrie epigrame.

Și, în fine, dar nu cel mai puțin important, ca să scrii epigrame trebuie, înainte de asta, dar și pe parcurs, să citești cât mai multe din cele scrise de alții. Și să nu fie vorba doar de o simplă lectură, ci de a te pune în situația autorului respectiv, de a încerca să descoperi cum a gândit poanta respectivă, cum a pregătit-o, cum a reușit construcția generală a catrenului.

În concluzie, eu aș spune să lăsăm copiii de 9 ani să își dezvolte gândirea și limbajul acasă și la școală, folosind, printre altele, și jocurile specifice copilăriei („clasice” sau cu folosirea tehnologiei I.T.), să îi îndemnăm să citească întâi textele din manuale, apoi povestioare și poezii simple, nu epigrame. Iar dacă vreun profesor îndrumător dorește, neapărat, ca un elev foarte talentat de-al său să devină scriitor la această vârstă extrem de fragedă, atunci să îi recomande, pentru început, să compună o foarte scurtă schiță sau un textuleț cu rime facile care exprimă sentimente specifice vârstei.

Epigramele să le lase pentru mai târziu. Spre exemplu, un tânăr talentat, căruia îi place epigrama, ar putea să înceapă aventura în acest domeniu citind, cu prilejul chefului de majorat, câteva catrene scrise de el, iar un adolescent extrem de talentat s-ar putea produce, în aceeași manieră, la balul bobocilor de la începutul liceului.

Dar nu chiar la 9 ani, să fim serioși!

Nu contest faptul că, la această vârstă, unii copii sunt adevărate genii, după cum vedem la emisiunile de talente. Aceștia fac acrobații năucitoare, dansează grațios și perfect din punct de vedere tehnic sau cântă „dumnezeiește”, pot recita zeci, chiar sute de versuri scrise de poeți renumiți, rostesc discursuri emoționante pe teme patriotice alcătuite de oameni maturi sau, bazându-se tot pe memorie, rețin și reproduc șiruri nesfârșite de cifre ș.a.m.d.

Dar cu epigrama este altceva, după cum am explicat mai sus! Ea necesită alte calități, pe care un copil de 9 ani nu le poate avea!

Părerea mea...

Ștefan-Cornel RODEAN

„Vreți să știți când minte un politician?

Priviți-i cu atenție buzele și dacă ele se mișcă înseamnă că minte.”

(Winston Churchill)

ALEȘII NOȘTRI

EFFECT ETERN

Se zice că, de ești pragmatic,
În funcții mari te pierzi cu firea
Și că devii asimptomatic
De nu-ți mai simți nici nesimțirea.

Florian ABEL

LA UN DINEU

Tronau, cu grijă așezate,
Mai multe feluri de bucate;
În centrul mesei doi purcei,
Dar mult mai mulți în jurul ei!

Constanța APOSTOL

MĂSURI ANTICRIZĂ

Nu cred că vom trăi infernul
Căci, pentru-a mai schimba decorul,
Așa va mai munci Guvernul
C-o să transpire tot poporul.

Gheorghe BĂLICI

RAMPĂ DE LANSARE

Un impostor, pus cu noroc
În schemă, într-un post mai mare,
De-o vreme și-a lăsat și cioc...
Acuma așteptăm să... zboare!

Grigore CHITUL

UN LIDER NOROCOS

Promite-alesul multe și cu foc
De câte ori spre funcții urcă treapta:
Când e de stânga, are mult noroc
Și baftă are-atunci când e de dreapta....

Maria CHIRTOACĂ

SOLUȚIE

Miniștrii noștri-s de fațadă,
Să punem oameni de zăpadă,
Ca intelect - la fel dotați,
Iar ca ținută... mai curați!

Adela COTUL

UNOR PARLAMENTARI

Deși au fost aleși, cu jurământ,
N-au scos, în Parlament, niciun cuvânt,
Motiv să credem că la guvernare
Avem și multe... „necuvântătoare”

Gheorghe DĂNĂILĂ

FĂRĂ ȘTAMPILĂ

Românul n-are nicio vină!
Când este vorba de scrutin,
De râde singur în cabină,
A scris ceva pe buletin.

Florina DINESCU

MARTORUL, LA PROCURATURĂ

Jurând că știe infractorul
Ce a comis un jaf sinistru,
El și-a înfipt arătătorul
În poza... primului ministru.

Ion DIVIZA

LOTUL DE LOBBY

La partide în derivă
Vin experți agricultori
Care câneapă cultivă,
Mai apoi să tragă sfori.

Alexandra DOGARU ALDO

TAXELE ȘI CRIZA

Aleșii noștri ne-au sedus,
Iar viața noastră-i fără miză;
Prea multe taxe ei ne-au pus
Și-n plus suntem taxați de criză.

Mihai ENACHI

NOUL PRIMAR

Faptul nu-i de-ascuns,
Ci-i de povestit,
Numai ce-a fost „uns”
Că s-a și „mânjit”.

Ion FRENȚESCU

POLITICIENI ȘI POPOR

Constat cu mintea uluită,
Ce om întreg n-ar vrea să vadă:
Nu pot ei, frate, să promită
Cât vrea acest popor să creadă!

Laurențiu GHITĂ

LICHELE ALESE

Până la legislatură
Nu ne-au arătat decât
Cât de buni au fost de gură
Și ce buni sunt azi de rât!

Alexandru HANGANU

INDIGNARE

Multă lume-i revoltată
Pe guvern - ce pot să zic?!
E degeaba supărată,
Că doar n-a făcut nimic!

Liviu KAITER

DE PAȘTI

De Paști, prețul te jupoaie,
Sărăcie-i ești fidel,
Iar aleșii-o fac de oaie;
Noi n-o facem nici de... miel!

Constantin MÂNDRUȚĂ

ȘAHISTICĂ

Pierzând și rege, și regină,
Înclin să cred ce ne spun unii:
Că drumul țării spre lumină
Îl fac pionii și... nebunii.

Gavril MOISA

INVENȚIE FUTURISTĂ

Amabil - și zâmbind pe sub mustață -
Mi-a spus, șoptit, un tip de la putere
Că nu mai este mult și scot pe piață
Mașina care spală...caractere!

Constantin MOLDOVAN

GUVERNULUI

Ai propus, spre majorare,
Ajutor de-nmormântare,
Însă n-ai putea să dai
Și un ajutor de... trai?

Ion MORARU

ALEGEREA ȘEFULUI DE TRIB

Din epoca de piatră câștigat-a
Pitecantropul care-a priceput
Că nu câștigi cu arcul, focul, roata,
Ci doar c-o halcă mare de mamut.

Dan NOREA

LUPTA PENTRU PUTERE

Mulți aleși, în Postul Mare,
Buni creștini, își fac un plan:
Ar dori o dezlegare
Ca să prindă un... ciolan!

Maximilian OPAIȚ

DIN CRONICA SATULUI

În sat la noi, să tragă carul,
Rămas-au calul și măgarul.
Că boul azi, dintr-o prostie,
A fost ales la primărie!

Virgil PETCU

PUTEREA ÎNSEAMNĂ BOGĂȚIE

A fost ales de unii-n grabă
Să pună umărul la treabă,
Dar el gândea, în sinea sa,
Să pună mâna pe ceva!

Elis RÂPEANU

PRIMARUL PAROLIST

El a promis că o să facă
Un sat frumos cum altul nu-i
Și, demonstrând că nu se joacă,
A început cu vila lui.

Stelică ROMANIUC

TANDEMUL**PREȘEDINTE-PREMIER**

Îi văd cu câtă râvnă inventează
Impozite și taxe, tot mai des,
Și nu mă mir defel că ne taxează...
Prostia noastră de a-i fi ales!

Ioan TODERAȘCU

PREMIERI ȘI STRATEGII

O spune premierul desemnat,
Spre toți miniștri săi, la instalare:
- Să mai lăsăm resurse de furat
Că, poate, revenim la guvernare.

Constantin TUDORACHE

SPRIJIN ELECTORAL

Recent, la ultimul scrutin,
Dorind ca toți ceilalți schimbarea,
L-am sprijinit pe un vecin
Că nu mai nimerea cărarea!

Daniel-Ionuț ȚUCĂ

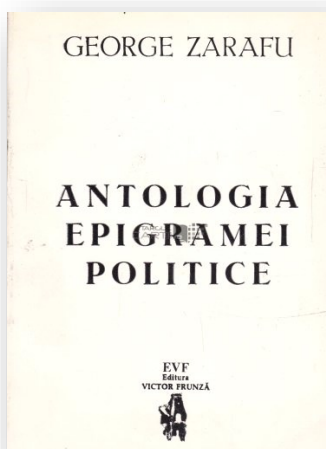
*„Cred că politica este
un lucru prea serios pen-
tru a putea fi lăsată pe
mâna politicianilor.”
(Charles de Gaulle)*

POLITICA, „HRANA” PREDILECTĂ A EPIGRAMIȘTILOR (George Zarafu: „Antologia epigramei politice”, Editura „Victor Frunză”, București, 1994)

Politica a fost și a rămas o sursă imensă de mulș pentru umoriștii lumii. La noi nu e întâmplător faptul că primele două volume, apărute în 1869, aveau înscrisă în titlu noțiunea de epigramă. Politica a devenit „hrana” predilectă a epigramiștilor. Politicienii sunt, în același timp, ținta preferată. Au și pentru ce. Mihai Eminescu, în scrierile sale, n-a iertat politicienii. El spunea că *„greșelile în politică sunt crime, căci în urma lor suferă milioane de oameni nevinovați, se-mpiedică dezvoltarea unei țări întregi”*. În ceea ce privește dezbaterile politice, Eminescu adăuga: *„luptele de partid la noi nu-s de principii, ci de persoane” și „aparența ține locul adevărului”*. Articolele lui Eminescu pun pe seama politicienilor demagogia, confiscarea ideii de patriotism, domnia absurdă a frazei, actul de condamnare a ceea ce nu cunosc, permanența preocupare de a taxa pe adversar etc., aspecte care sunt valabile și astăzi. Eminescu avea în sufletul său ceea ce putem numi proiectul etno-politico-statal. Ca cititor vechi de epigrame pot afirma că majoritatea epigramiștilor români sunt dominați de același proiect eminescian. Ei sunt mereu atenți la umorul involuntar al oamenilor politici sau la ruperile de logică prezente adesea în intervențiile și faptele lor. Sindromul Cațavencu, asezonat de suita de perle în exprimare, este evident și azi la politicieni. Adepții politi-

cii pasive, ca și adepții metodelor agresive, fac din politicienii noștri surse demne de poanta epigramei.

Psihologii (vezi, spre exemplu, Constantin Cornea), făcând un profil al politicianului român, i-au găsit patru defecte mari din care derivă altele: 1. grandomania; 2. paranoia politică (preocuparea principală este distrugerea adversarului); 3. goliciunea mesajului electoral (programul politic e praf în ochii alegătorului); 4. greșelile celor dinainte (se dă vina pe cei care au fost înainte la guvernare). Epigrama pe o temă politică a

avut un recul în perioada stalinismului și a ceaușismului. Cei care le creau s-au străduit, vorba lui Gheorghe Grigurcu, *„să-și conserve dreapta conștiință”*, nu le puteau publica, însă erau rostite cu diferite ocazii. Volumul semnat de George Zarafu, „Antologia epigramei politice” (Editura „Victor Frunză”, București, 1994) debutează cu astfel de creații, de regulă fără titlu, ale căror autori nu se cunosc, dar circulau pe cale orală: *„Decât muncă fără rost, / Mai bine puțin și prost! / Leafa este ca să stai, / Din ce furi, din aia ai!”*; *„Ia Ziarul, ia „Scânțea”, la decretul cu femeia! / A ieșit comunicatul / Să plătim iar celibatul!”*; *„Aseară m-am îmbătat / La un magazin de stat! / Da’ nimica n-am plătit... / Că mi-s membru de partid.”*; *„Foaie verde de pe coastă, / Nici aceea nu-i nevastă, / Care n-are zeamă-n*

blid / Și drăguț de la partid.”; „Prin ședințe cât mai dese, / Cheia marilor succese! / Din greșală în greșală / Spre victoria finală!” etc.

Antologia lui George Zarafu adună epigrame politice scrise de aproape 150 de nume în perioada 1940-1994. Toate acoperă cele șase umori proprii omului (vezi Andrei Pleșu) și pe care politicianul nu le abandonează pentru nimic în lume: vanitatea, antipatiile personale, pofta de notorietate, frustrarea, inflația propriei competențe și idolatria propriei „instalări”. Eu aș mai adăuga aplecarea spre hedonism (amante, neveste noi) și căderea sub efectul măreției banului (corupția). Reținem din epigramele semnate de George Zarafu și incluse în antologie: După alegeri: *„M-a cuprins, vă jur, amarul, / După-alegerile noi! / A ieșit din nou văcarul!... / C-am votat ca niște boi.”*; I. L. Caragiale: *„A dojană și-a mirare / Ne privește permanent! / Că eroii din „Scrisoare” / Au ajuns în Parlament!”*; Filozofică: *„Mai avem de-alergătură / Până la democrație! / C-am sărit din dictatură / În deplină anarhie!”*; Import de grâu: *„Vin vapoare-n România! / Vin cu grâu american! / Rușii ni-l dădeau, se știe, / Tot pe cel din Bărăgan!”*; Țiganii: *„Azi, în statul democrat, / N-o mai duc ca mainainte! / Că au rege și-mpărat... / Pe când noi... doar președinte!”*;

Epigramiștii știu că foarte mulți politicieni devin un fel de „Costică Îngâmfeanu”, după portretul dat de regele Carol al II-lea pe vremea când era principe. Adrian Majuru, citind acest punct de vedere al principelui Carol, extrage trei aspecte mari ce vizează comportamentul politicianului de tip „îngâmfeanu”: 1. „compromisul cu nevasta”; 2. „deviza „Guvernul este de vină!”; 3. „amenințarea

„Nu știți voi cine sunt eu?!”. Adrian Majuru face și o analogie între „îngâmfeanu” anului 1900 și „îngâmfeanu” anului 2000: *„Costică Îngâmfeanu poate că nu este tocmai un personaj imaginar. El reprezintă psihologia politicianului român, de când valahul se luptă pe arena politică, așa cum știe el mai bine. Îngâmfearea multor parlamentari, indiferența cu care dorm, se scarpină plictisiți, visează cu ochii deschiși, citesc ziare absorbiți de subiecte „fierbinți” atunci când se dezbate legi, sunt realități destul de cunoscute. Adăugăm și alte obiceiuri din vechime: trag chiulul, ciupesc blondele decoltate atunci când au ocazia să le întâlnească sau sunt prinși cu afaceri personale sau personalizate pe reprezentatii familiei ca să nu-i prindă cumva fiscul pe picior greșit. Parcă onorabilul Costică Îngâmfeanu s-a multiplicat în mii de exemplare de o hidoșenie tulburătoare. Costică la vremea lui, își mai pune probleme de o aparentă moralitate. Ce să-i spună nevastei sau cum să se disculpe față de colegii de partid? Costică de azi își sprijină gașca personală sau familială. Iar dacă astăzi nu mai este Anglia pe gustul de aventură a politicianului nostru ci renumitul Strassbourg, de europarlamentarii noștri nu s-a mai auzit altceva decât vaiete și suferință că nu le ajung banii”* (vezi „Cotidianul” din 20 octombrie 2011).

Epigramele politice sunt tot mai necesare, iar antologiile cu acest tip de epigramă trebuie să-și facă din ce în ce mai mult prezența. Mai mult, dacă nici epigramistul nu e implicat politic, poantele lui vor fi gustate și vor avea și credibilitate.

Prof. Georgică MANOLE

*„Ai grijă când citești cărți pentru sănătate.
Poți muri din cauza unei greșeli de tipar.”
(Mark Twain)*

Noi să fim sănătoși!

UNUI CHIRURG VESTIT

Un pacient atins de boală,
Când totul parcă îl durea,
Intrând la el cu mâna goală
Era să plece fără ea!

Gheorghe BĂLICI

SFATUL MEDICULUI

Să nu fumezi, și să nu bei,
Să nu... cafea, să nu... femei,
Să nu te-nfrunți din ce poftești
Și-atunci de ce să mai trăiești?!

Nicușor CONSTANTINESCU

PANACEU

Speriați de sărăcie
Ies bătrânii în derivă
De la noua farmacie
Cu... bomboane pe colivă.

Girel BARBU

NORMALITATE

La Urgență-n zi de Paște
Nu sunt cazuri mai defel;
Lâng-o doamnă, care naște,
Soțul meu, mușcat de miel.

Adela COTUL

CERȘETORI ÎN ROMÂNIA

La cerșetori vedem, cu groază,
Un stil de-a dreptu' păcătos:
De nu le dai...te "operează",
(La medici e taman pe dos).

Nicolae BUNDURI

LA PSIHIATRIE

Pacientul e bolnav,
Însă-i foarte norocos
Că, fiind atât de grav,
L-au convins că-i sănătos.

Grigore COTUL

RĂSPUNSUL STANDARD

Medicul, cu-a sa-ntrebare:
"Ce vă supără mai tare"?
I-a stârnit, cumva, mânia
Răspunzând direct: soția!

Gheorghe CIREAP

UNUI MEDIC EPIGRAMIST

Dilema asta mă separă
Și mă apropie de tine:
Când doctorul mă face bine,
Epigramistul mă omoară!

Grig M. DOBREANU

FAȚĂ DE POPOR

E-n alertă România
Și-mi exprim îngrijorarea:
Pandemia, sărăcia,
Nu respectă distanțarea!

**Gheorghe
CONSTANTINESCU-GEKO**

CERTIFICAT MEDICAL

Sănătatea-i un cuvânt
Ce-a ajuns de toată jena,
Cu spitale la pământ
Și salvarea... la Viena!

Mihai FRUNZĂ

UNUI CHIRURG AMBIDEXTRU

Doctorul meu, Nae,
Cunoscut deja,
Cu o mână taie
Și cu alta... ia.

Mitică ION

RECLAMĂ

Să scap de-o grea afecțiune
Am fost, cum mulți m-au sfătuit,
Să fac o cură-n stațiune
Și, vă spun drept, m-am lecutit!

Liviu-Sergiu MANOLACHE

IARNĂ GREA

Vorbește lumea de Vasile
Că a răcit și ia pastile...
Cum, Doamne iartă, a răcit
Când fu, de-o viață, -mbrobodit?

Janet NICĂ

MOȘTENIRE

Un părinte, tot ce are
Lasă fiului cu fală...
Astfel eu am cea mai mare
Tensiune-arterială!

Radu PĂCURAR

EFICIENȚĂ MEDICALĂ

Exagerase cu mâncatul
Și-a mers să-și curețe ficatul
La medici, în sistem privat...
În două luni l-au curățat!

Florin ROTARU

LA DENTIST

Am rămas cu mintea trează
După astă clipă grea;
Dacă nervul nu cedează
Poate doctorița... vrea.

Nicolae STANCU

PARADOXURI

Din paradoxurile vaste,
Cu medicina nu te pune:
Trăiești cu analize proaste
Și mori cu analize bune.

Constantin TUDORACHE

**AVERTIZARE
DE LA OMS VIZAVI DE COVID**

Mass media propagă-n jur
Să fim cu vigilența trează,
Că vine-un virus mult mai dur
La care încă se lucrează!

Vasile VAJOGA

„Singurul mod de a-ți păstra sănătatea este să mănânci ceea ce nu vrei, să bei ceea ce nu-ți place și să faci ceea ce n-ai face.”

(Mark Twain)

Lecția de epigramă

Sfaturi pentru epigramiști

Voi încerca să spun câteva cuvinte despre epigramă, în constatările mele și mă voi referi la epigrama modernă, cea de la Cincinat încoace, fără să am pretenția că sunt specialist în domeniu. Epigrama modernă este un catren în care se respectă în totalitate prozodia și poanta. Iată vectorii după care mă voi ghida în cele ce urmează: 1. Poanta; 2. Pregătirea-construcția; 3. Rima; 4. Ritmul; 5. Eufonia; 6. Originalitatea.

1. Poanta.

Este condiția "sine qua non" în epigramă. Voi exemplifica la final.

2. Pregătirea - construcția.

Este partea cea mai elaborată și se axează pe o poantă care trebuie să fi fost cristalizată deja. Poanta ți-o dă Dumnezeu, prozodia trebuie să ți-o faci singur. Această operație constă în închegarea primelor trei versuri cât se poate de logic și fără cuvinte sau expresii superflue cum ar fi: "să vezi măi frate", "cum să vă spun", "cum se știe" etc. Pregătirea poantei nu înseamnă, totuși, o trimitere directă, ci crearea unei piste false care să-l determine pe cititor să se gândească la una și tu să-i servești alta, surpriza, care să facă deliciul acestei specii atât de marginalizată. Ca și la rebus, ambele piste ar putea fi valabile, dar cu cât îl determini pe cititor să se gândească la "cealaltă", cu atât epigrama este mai gustată. În construcția epigramei se poate folosi și dialogul, dar cu precauție. Iată o epigramă dialog:

LA DIVORT

Se plânge dumneaei, anume:

- Se-mbată, nu mă scoate-n lume!

El: - Minte, uneori o scot,

Cu țoale, cu copii, cu tot...

Ghe. Chirilă

Cursivitate, logică, prozodie, poantă... tot ce vrei. Iată în schimb alta, în care lucrurile nu stau bine:

BAHICĂ

- S-a umplut paharul, nu te mai suport!

- Vrei să-nebunesc?

- Dai de băut, fac un efort

Și-l golesc...

Un dialog dezlânat, greoi, poanta slabă, finalizare cu un vers șchiop, nefericit. La exemplele negative nu voi da numele autorilor. Apropos de versul șchiop... se poate folosi atunci când nu afectează prozodia. Iată un exemplu de la Mircea Trifu:

LA CUȘCA MAIMUȚEI

Stau copiii și se joacă

Toți se strâmbă și-o irită

Iar maimuța, ce să facă?

...îi imită.

În epigramă este de evitat, pe cât posibil, utilizarea numelor proprii (cu excepția duelului). Sunt mulți epigramiști care folosesc nume proprii pentru a satisface rima. În cazul unor rime foarte rare (Europa - Penelopa) mai merge, dar nu și în cazul de mai jos:

EPITAFUL UNUI DEMNITAR

Aici zace-un deputat,

Vasilescu Calistrat,

Într-o ședință a ațipit

Și nu s-a mai trezit.

Dacă Vasilescu Calistrat ar exista și ar fi deputat, ar merge într-un duel, dar câtă vreme este vorba de un personaj fictiv, devine ridicol. Și dacă ar fi numai asta. Un alt aspect negativ în epigramă este repetiția atunci când devine supărătoare. Iată un caz jenant:

FIDELITATE

A făcut și pușcărie,
La ieșire-a căutat-o,
Și cu mare bucurie,
Tot pe ea a violat-o.

Trei verbe la perfect compus “a făcut”, “a căutat” și “a violat” în patru versuri.

O altă categorie de epigrame este aceea în care se versifică bancuri. Iată o glumă arhicunoscută, utilizată de un “autor” în catren, transformată în epigramă:

Vinul roșu, vrei nu vrei,
Este fără contestații
Bun mai mult pentru femei...
Atunci când îl bea bărbații.

Știați poanta, nu-i așa? Mai există categoria de construcții greoaie, încâlcite, care nu fac altceva decât să-i obosească pe cititori:

ETERNA EVA

Geloase-s toate fetele, chiar castele,
Deci, Eva, spre a afla de nu o înșeală
Adam, cu-o ipotetică rivală,
Îi numără în orice seară, coastele.

Vă invit s-o citiți de zece ori. Garantez că am copiat-o fidel din volumul autorului. Spre comparație, iată o epigramă marca Trifu:

În speranța că-ți convine,
Îți ofer avizul meu:

Șanse ai să scrii mai bine...
Că mai prost e foarte greu!

Epigramă adevărată care poate fi chiar un răspuns la cea de mai sus, cu Adam și Eva.

3. Rima. Ca și celelalte componente ale prozodiei, rima contribuie la eufonie, la acea parte care te gădile plăcut la ureche. Vă voi da câteva exemple, dar nu înainte de a face o categorisire a rimelor. Există rimă împerecheată (aabb), rimă încrucișată (abab), rima îmbrățișată (abba) și monorima (aaaa). În epigramă sunt de preferat primele două. Versurile care rimează între ele trebuie să aibă același număr de silabe, exceptând cazul versului schiop și este de preferat să nu depășim endecasilabul. Iată ce ne spune Ștefan Tropcea:

UNUI ȘEF

Subalternii dumnitale,
Astăzi, după cum se-aude,
Unii sunt aduși de șale,
Alții sunt aduși de rude!

Rimă perfectă spre deosebire de următoarea:

CUPLU

După tatonări mai multe
În sfârșit sunt amândoi:
El ar vrea să o sărute,
Ea... vrea episodul doi.

Cât de bine rimează “multe” cu “sărute” va rog să apreciați! Iar “amândoi” și “doi” fac parte din aceeași familie de cuvinte.

4. Ritmul este unul din factorii hotărâtori în realizarea epigramei și nu numai. Dacă rima asigură muzicalitate la sfârșitul fiecărui vers, ritmul o face în totalitate. Ritmul poate să strice o poan-

tă și în aceeași măsură să-i dea valoare. Mulți epigramiști primesc de la Dumnezeu poante deosebite pe care le omoară cu schimbările de ritm. Există mai multe feluri de ritm: trohaic, iambic, amfibrah, dactilic, anapest. În epigrama modernă se folosesc cu precădere troheul, iambul și amfibrahul. Dar cel mai important lucru este că, indiferent pe care ritm îl abordăm, să rămânem la el, cap-coadă, în cadrul unei epigrame. Este o sinucidere să faci schimbare de la troheu la iamb sau invers, din mers, în același catren. Pentru început vă voi da exemple din fiecare, cu lucrări bine realizate, apoi unele cu greșeli de ritm, spre a ne da seama cât de mult contează omogenitatea ritmului.

Troheu:

LA MUZEUL LUVRU

Venus - toată numai grații -

N-are mâini și e păcat:

Ascultând ce spun bărbații...

Ce mai palme le-ar fi dat!

M. Trifu

Prezintă o lecturare ușoară, plăcută auzului, odihnitoare și chiar ușor de memorat.

Iamb:

CONCURENTUL

Concursul nu a fost ușor,

Intransigent și fără milă,

Dar a ieșit învingător

La diferență de o... pilă.

Ghe. Constantinescu

Aceeași muzicalitate, aceeași ușurință în lecturare ca și troheul.

Amfibrah:

STATISTICĂ

Din câți în al vieții bazar

Fac umbră acestui pământ,

Puțini sunt mai mult decât par,
Destui par mai mult decât sunt!

Sorin Pavel

Un ritm ceva mai pretențios, de aceea e și mai rar, dar se pretează bine la epigrama-metaforă.

Din păcate sunt și multe catrene care suferă la capitolul ritm:

Amestec troheu-iamb:

SOACRA MEA

Soacra mea vorbește tare,

Deranjul e foarte mare

Și nu pot nici ca să dorm

Că vorbește și în somn.

Nu comentez rima (dorm-somn), foarte proastă, ci ritmul. Autorul începe cu troheu primul vers și cu iamb al doilea. Citiți-o vă rog, de două, trei ori și veți vedea că ritmul impus în primul vers te determină ca în al doilea să pui accentul pe silaba „jul” din cuvântul deranjul, ceea ce rupe cursivitatea, muzicalitatea, ba chiar deranjează lectura!

Sau:

UNUI PRIMAR

Zici că ești un bun primar

Cu studii superioare

Dar cum ne conduci, e clar,

Că ai doar cursuri primare!

Tot așa, începe cu troheu primul vers, altfel bine realizat, dar schimbă ritmul în versul doi astfel încât ai tendința să pui accentul pe silaba „dii” de la cuvântul „studii”. La fel în versul patru în care ești tentat să accentuezi silaba „suri” de la cuvântul „cursuri”.

5. Eufonia (muzicalitatea). Se realizează dacă le respectăm pe toate cele de mai sus.

6. Originalitatea.

Aici problema este cu dichis. Se întâmplă și la case mari, plagiatul sau similitudinea. Cu voie sau fără de voie. Cel cu voie e foarte condamabil, cel fără de voie, discutabil. Se întâmplă mai ales la vârste înaintate să uiți. Apoi, din memoria sedimentată necontrolat, poate să-ți vină o idee de poantă pe care ai citit-o cândva. Ai uitat și ești tentat să crezi că-ți aparține. Revenim la poantă și ca să închei în ton optimist prezint câteva epigrame care mi-au plăcut. Poanta metaforică:

MEDITAȚIE

Stejarilor cu fruntea-n soare,
Li-i dat să moară în picioare,
De nu cumva un ram de-al lor
Ajunge coadă de topor.

Șt. Tropcea

PLÂNS DE TOAMNĂ

Când norii plâng și când copacii
Își plâng pierduta boltă verde,
Iar câmpul gol își pierde macii
Eu râd... că nu mai am ce pierde!

Stelian Ionescu

De data asta repetiția este benefică, transmitând emoție și o imagine excepțională, culminând cu o poantă dureroasă de adevărată.

Constatative:**AXIOMĂ**

Nu intră nici la blând îndemn,
Nici la poruncă de satrap,
Chiar orice cui în orice lemn,
Chiar orice gând în orice cap.

Sorin Pavel

Autoironice:**POETUL**

M-am studiat în mod definitiv
Și am ajuns la rezultat concret:
Nu sunt poet întâmplător bețiv,
Ci sunt bețiv întâmplător poet.

Ionică Pop

Poanta surprinzătoare:**ÎNTOARCEREA ESCHIMOȘULUI**

În caiac vâslind se-ndreaptă
Către țarm unde-l așteaptă,
Rumenă de ger la față,
Eschimoașă-sa pe gheață. -

Al. Clenciu

Joc de cuvinte:**CÂNTĂREAȚA, ÎN CONCURS**

Concurenta-i bunicică,
Pricepută la cântări,
Însă e la mijloc, cică,
Un concurs de-mprejurări.

Giuseppe Navarra

Pistă falsă:**UNUI SECRETAR P.C.R.**

Vila lui domină zarea,
Perlă strălucind în soare,
Din balcon se vede marea...
Marea Clasă Muncitoare.

Gavril Glodeanu

Se pare că de la această epigramă i s-a tras moartea lui Glodeanu, fiind citită în public prin anul 1987. De fapt, nu a fost singura epigramă dizidentă, tot Glodeanu scriind renumitul distih: Cuget deci exist... Dar nu mai rezist! Cam tot în perioada aia. Deocamdată atât.

Al dumneavoastră, *Nae BUNDURI*

(Articol apărut pe site-ul UER:

www.uniunea-epigramistilor.ro)

„În vremurile bune prietenii ne cunosc. În vremurile grele noi îi cunoaștem pe ei.”

Prietenul de serviciu

(John Collins)

ACUZĂ NEFONDATĂ

Că-i plagiat n-ai cum să spui,
Știind cât e de iscusit;
Eu cred că este chiar a lui...
La cât de proastă a ieșit!

Gheorghe BĂLĂCEANU

UNUI OPORTUNIST

Nici chiar vorba năzdrăvană
Fapta nu ți-o încunună:
Una e să cânți în strună
Și-alta e să cânți în strună.

George CORBU

DIFERENȚĂ

Devii tot timpul furios,
Când te-amăgește-un mincinos
Și ești aproape fericit,
Când te mai minte-un... om cinstit.

Gheorghe BĂLICI

AMICIȚIE

Amicul nu-i ființă snoabă,
Ci grădinarul ce te-alină;
Când ai probleme-ți pune-o roabă
De bălegar la rădăcină!

Valentin DAVID

UNUI COLEG DE GENERAȚIE

Prin jocul sorții, dragul meu,
Avem, ce-i drept, și tu și eu,
Aceeși vârstă, dar mi-e teamă
Că totuși nu suntem... de-o seamă.

Corneliu BERBENTE

„EVOLUȚIE”

Ai evoluat cu sârg
În același rol:
Ieri râdeai ca prostu-n târg,
Astăzi râzi în Mall.

Laurențiu GHIȚĂ

UNUI AMIC, AUTOR DE EPIGRAME

A fost mult prea incitantă
Cartea ce mi-ai dăruit,
Că-ncercând să dau de-o poantă
O citii pân'la sfârșit!

Iulian BOSTAN

UNUI BÂRFITOR

A născocit-o și pe asta:
Că sunt în ceartă cu nevasta!
Vă rog să credeți, sunt minciuni,
Nu ne vorbim de patru luni...

Gheorghe GROSU

STUDIINDU-MI DOSARUL

Iubita mea, acum, măcar,
Am probe multe la dosar,
Că-n casă ni s-a furișat
Un bun amic... afemeiat!

Vasile TIL BLIDARU

AMICUL MEU ÎNTORS ACASĂ

Venit din Vest, unde-a umblat hai-hui,
Eu l-am zărit în cameră la el
Cum se-nvârtea, pe lângă haina lui,
Să își sustragă propriul portofel.

Alexandru HANGANU

AMICILOR MEI

În habitatul de aici,
Și nu o spun doar de paradă,
Am o grămadă de amici,
Dar și amici făcuți... grămadă...

Radu IONESCU-DANUBIU

PRIETENI PREA APROPIAȚI

Pe-un prieten l-a-mpușcat
Că-l găsi cu soața-n pat
Și-o să-și piardă, în curând,
Toți prietenii... pe rând.

Elena LEACH

DEZAMĂGIRE

Chiar amicii îți trag plasa,
Presupun c-o știți și voi:
După ce-au furat mireasa,
Mi-au adus-o... înapoi!

Ioan MAMAISCHE

LA O BERE

Am fost cu șeful la o berărie
Și am vorbit cam mult, am dat
pe goarnă,
Căci șeful mă-ndemna cu veselie:
-Mai toarnă, dragul meu, te rog,
mai toarnă!

Dan NOREA

UTILITATEA BEȚELOR PENTRU UNII

Chestiune de-adaptare
Să mănânci cu bețișoare,
Dar mulți oameni, din păcate,
Cred că-s pentru pus în roate!

Cătălina ORȘIVSCHI

UNEI PRIETENE

De nu mi-ai fi atât de dragă
Ți-aș spune că-ți lipsește-o doagă,
Dar cum eu te iubesc, nespun,
Sustîn că ai o doagă-n plus!

Elis RÂPEANU

DE CÂND M-AM CĂPĂTUIT

Am bani, iar de prieteni nu mai scap
Și-atâta-s de dezamăgit, încât
Prefer dușmanii care-mi „stau în gât”,
Amicilor ce mi se „urcă-n cap”.

Cornel-Ștefan RODEAN

OPORTUNISTUL

În viață n-are timp de halte;
S-a folosit de scurtături
Și-a tot urcat, pe culmi înalte,
În urma unor... săpături.

Ion RUSE

UNUI CONFRATE

Talentul tău, în plin avânt,
Mă-ndeamnă a mă închina
În fața lui, pân-la pământ,
Că e pe-acolo, pe-undeva.

Mihai TEOGNOSTE

COLEGILOR MEI

Când, în cabinetul său,
Șeful i-a-ntrebat de mine,
Unii m-au vorbit de rău,
Alții m-au tăcut de bine.

Constantin TUDORACHE

CĂRȚII UNUI CONFRATE

Volumul tău e-atât de-anost
Și-atât de plin e de păcate,
Că dacă-aș zice doar că-i prost
I-aș recunoaște-o calitate!

Vasile VAJOGA

*„Prieten adevărat e cel
care chiar dacă te cunoaște
bine, continuă să te placă.”*

(Elbert Hubbard)

De la catrene fără cap și fără coadă, la epigrama adevărată...

Am considerat, întotdeauna, că un epigramist trebuie nu doar să aibă un umor fin, ci să fie și un bun poet. La noi țara e plină nu doar de oameni care se pricep la fotbal și politică, ci și de poeți, scriitori, zia-riști, epigamiști etc.

Sintagma „românul s-a născut poet” a fost înțeleasă ad litteram de mulți dintre conaționalii noștri. Ești român, ești și poet! Și au scos „poezie”, cărți peste cărți. Apoi, după ce și-au făcut mâna, au trecut la epigrame. Cărți de „epigrame”... Am omis să spun că, pe lângă cele două caracteristici menționate la început, un epigramist trebuie să aibă inteligență și un ridicat grad de simț al ridicolului.

Oricine poate înșira niște cuvinte „ce din coadă au să sune”, căroră să le spună versuri sau poezii, iar mai apoi să înșire alte cuvinte - care să sune din coadă - și să le spună epigrame. Doza de inteligență necesară și simțul ridicolului, dacă există, te trag de mânecă și îți spun că gluma ta în versuri nu are nicio legătură cu umorul. Sau cu ironia. Sau cu ce vreți voi...

În acest context, bunul meu prieten Nelu Moldovan m-a tot amenințat în urmă cu vreo câțiva ani, între două partide de tenis, că va face el o rubrică de referință în „Monitorul de Suceava”. Dacă-i dau voie, dacă îi permit, dacă am curaj...

Îi dădeam voie, îi permiteam, doar în privința curajului mai stăteam în dubii, gândindu-mă la firea lui boemă. Dar au trecut lunile, anii, peste Nelu s-au pus kilograme, s-a lăsat de tenis, așa că discuțiile despre aceste subiect au dispărut.

În urmă cu vreo trei ani l-am sunat pe Nelu și am insistat să facă rubrica despre care îmi tot pomenea pe vremea când încă juca un tenis de calitate. Nu era vorba că aș fi prins curaj legat de firea lui boemă, dar în jurul meu se lansau cărți după cărți de epigrame. Rectific, „epigrame”.

De fapt, niște catrene fără cap și fără coadă, fără pic de umor, dar apreciate de vorbitorii de profesie de la mai toate lansările de carte.

Și l-am rugat pe Nelu să arate lumii de pe la noi ce înseamnă adevăratele epigrame! Ce înseamnă adevărații epigamiști! Și s-a prins la treabă...

Am avut emoții la început. Sincer, știindu-l mereu pus pe șotii, nu mă gândeam că va reuși să țină rubrica (s-o permanentizeze!), însă, când am văzut că a scris și din primul concediu petrecut în postura de colaborator al „Monitorului de Suceava”, mi-am zis că emoțiile mele nu își mai au rostul.

Constantin Moldovan susține această rubrică, de trei ani de zile, cu pasiune și profesionalism. Cu multă pasiune și profesionalism! Iar cititorii noștri pot descoperi ce înseamnă adevărata epigramă, cine sunt adevărații epigamiști.

Nu pot decât să-i mulțumesc lui Nelu și să-i doresc o colaborare cât mai bună și cât mai lungă cu toți epigamiștii din țară. Nu pentru el, ci pentru continuitatea rubricii din „Monitorul de Suceava”.

Tiberiu AVRAM,
redactor-șef al cotidianului
MONITORUL de Suceava

„Când îmi aduc aminte îmi vine să uit totul!”

(Pajo Kanizaj)

BĂFTOSUL

Într-o zi ce-i fu nefastă
Și-a luat și el nevastă
Înglodată-n datorii,
Iar ca zestre... trei copii!

Victor BIVOLU

SFAT

Clanța soacrei n-o încui
Încercând cu chei grămadă;
Reușești doar cu un cui
Când îl tragi de la grenadă!

Florian ABEL

CONVINGERE

Susțin o teză ce consacră
Că fiecare om normal
E criminal potențial
Când are lângă el o soacră.

Vasile TIL BLIDARU

STAN PĂȚITUL

Nu mai fac greșeala asta,
Pe vecie am jurat,
Să îmi controlez nevasta
Când ea știe că-s plecat.

Cezarina ADAMESCU

PRECAUȚIE

Cum firea ei nu se dezmințe,
Pe soacră-o lingușesc din plin:
Ce-i drept, mai are doar un dinte,
Dar ce rezerve de venin!

Grigore CHITUL

UNEI FRUMOASE

Trandafir - când e privită,
Doar purtările o strică;
Semn că n-a fost „altoită”
Când era cu mult mai mică.

Constanța APOSTOL

DESPRE DOAMNA X

N-are lumea ce să spună,
E cochetă, are școală,
Fusta e din stofă bună,
Ține și la tăvăleală.

**Gheorghe
CONSTANTINESCU-GEKO**

SOȚIEI

Tineri, când ne mai certam,
Cu un măr ne împăcam;
Azi, când ne luăm la sfadă,
Nu ne-ajunge o livadă!

Gheorghe BÂLICI

UN SOȚ FERICIT

Secretu', lesne-i a-l ghici,
Constă în marea măiestrie
De-a conjuga un verb - a ști:
Eu știu, tu știi, doar el nu știe.

Adela COTUL

DEFECT PROFESIONAL

Văzându-mă cam trist, de-o vreme,
M-a consolată nevasta mea...
A zis să nu-mi mai fac probleme,
Că poate să-mi creeze ea.

Grigore COTUL

DILEMĂ

Pentru soață-ar fi minune
S-o mai duc la mare vara
Și-aș risca de i-aș propune...
Dacă află secretara?

Ion CUZUIOC

FERICIRE

Am o femeie-ncântătoare,
Frumoasă, dulce, iubitoare...
De-aceea mă tot rog la zei
Să nu ne afle soțul ei.

Ion DIVIZA

SINCERITATE

Îi spun soacrei ca să știe:
Eu cu fata ei cea dragă
Pot trăi o veșnicie...
Mult mai greu o viață-ntreagă!

Grigore DRĂGAN

UNEI PERECHI

Sunt perechea ideală,
Cum o lume-ntreagă vede:
Mulți îi spun că ea-l înșală,
El se face că nu crede.

Nicolae DRAGOȘ

NUNTA DE AUR

La vârsta asta, cu tot dragul,
N-a mai putut s-o treacă pragul;
Nu văd regrete-n ochii ei,
C-o mai trecuseră... vreo trei!

George EFTIMIE

UNA-I ALTA, ALTA-I UNA

Ca soaței să îi fac pe plac
Atunci când „toacă” foarte mult,
Vă spun cinstit, prefer să tac...
Dar nu înseamnă că ascult.

Petru-Ioan GÂRDA

IDILĂ ÎN PARC

Pe o băncuță, lângă lac,
Stau doi îndrăgostiți stingheri;
Ea are fluturi în stomac,
El, patru mici și două beri.

Laurențiu GHÎȚĂ

ARMONIE CONJUGALĂ

Ea îi e fală și mândrie,
Trăiesc iubirea ideală:
El o iubește în prostie;
Tot în prostie, ea-l înșală.

Liviu GOGU

ATITUDINE HOTĂRÂTĂ

Cu soacra a făcut-o lată,
Dar căsnicia-i merge șnur
C-a pus picioru-n prag odată
Și-acum... e-n ghips pân' la femur.

Mirela GRIGORE

AXIOMĂ CONJUGALĂ

Ce-afirm aici nu-s aberații:
Nici când triumphiul conjugal -
O știm și fără demonstrații -
Nu-i unul... echilateral!

Mihai HAIVAS

SOACRA

Ea stă duminica la noi,
La fel de luni și până joi,
Iar vineri nu mai merge-acasă...
Că, sâmbăta, stăm toți la masă.

Rodica HANU

GINERE SCOS DIN PEPENI

Enervat peste măsură,
Soacrei, care nu mai tace,
I-am lipit un scoci pe gură;
Dar să vezi ce semne-mi face...!

Doru-Mihai LUNGESCU

COPILUL LA BOTEZ

Mesenii ce să mai crâcnească,
Copilu-i negru ? N-au habar.
E din tulpină românească,
Dar cu altoi din Zanzibar.

Gabi ROȘIANU

PARTAJ

Fac avutul pe din două
(A avut divorțul loc):
Ea păstrează vila nouă,
El... bulina de la bloc!

Constantin MÂNDRUȚĂ

ZGOMOTE SUPERSONICE

Mai mulți vecini s-au alarmat
Că soața-l bate pe bărbat,
Dar tot el cere, blând, iertare
Că țipă uneori prea tare!

Ion MICUȚ

ÎN FAMILIE

Dup-o ceartă mai fierbinte,
O concluzie cam dură:
Soacra-i cea mai tare-n gură,
Chit că n-are niciun dinte.

Horia PRODAN

DEMOCRAȚIE CU FRONTIERE

Drepturi tot bărbatul are
Până la însurătoare...
După aia, -ncet, dispar
Pe-al iubirii sfânt altar.

Nicolae TOPOR

„Fericirea înseamnă să ai o familie mare, iubitoare,
grijulie. În alt oraș.”

(George Burns)

Cronici...

Zâmbete în prier

Festivalul „Zâmbete în prier” este una dintre cele mai așteptate și mai importante sărbători ale umorului românesc.

Obiceiul bun de a anunța cu mai multe luni înainte temele de concurs și multitudinea temelor asigură „colectarea” unor texte de valoare de la cei mai în formă umoriști ai momentului.

Lucian Perța, un reputat parodist, a luat hotărârea de a revitaliza și revalorifica umoristic specii uitate ale genului liric, gazelul și pantumul, de aici îmbogățirea patrimoniului literaturii umoristice cu foarte multe poezii reușite, așa cum s-a văzut la recente ediții ale festivalului și cum se poate citi în broșura editată de fiecare dată și difuzată către concurenți și către alte persoane interesate.

Secțiunile concursului din acest an au fost: epigramă, parodie, gazel, pantum, carte de poezie umoristică.

Apropo de obiceiurile bune, în broșură, pe lângă textele premiate, fiecare concurent își poate vedea poziția în clasament în dreptul motto-ului său. Este un semn de respect față de concurenți, un model pentru alte festivaluri.

Dacă se adaugă seriozitatea jurizării, este garantată și reușita spectacolului cu public, în care, moderați de un Perța plin de vervă, invitații - câștigători ai diferitelor secțiuni, își prezintă creațiile. Așa s-a întâmplat în "prierul" acestui an.

Maramureșenii sunt oameni bogați, gospodari și ospitalieri, așa încât oaspeții beneficiază de o cazare în condiții excelente, de primirea călduroasă cu "lapte de pupăză" și cu "pupeze" comestibile, cât se poate de gustoase.

Nuța Pop, președintă a Centrului Cultural - Social Vișeu de Sus, este mereu prezentă cu zâmbetul ei cald, la fel și Iuliu Copândeian - muzeograf la același centru.

Umorești din Iași, Buzău, Cluj, Chișinău, Bistrița, Baia Mare, Mănăstirea Humorului, Aiud etc. precum și din Vișeu, evident, au format pentru două zile o comuniune de spirit, spre binele umorului românesc, îmbogățit cu noi perle de cultură.

Gazdele ne-au dus la Muzeul de Istorie și Etnografie Vișeu de Sus și la Mănăstirea „NAȘTEREA MAICII DOMNULUI” din Valea Scradei, Vișeu de Sus, iată momente culturale de neuitat pentru oaspeții Vișeului.

Ne-am bucurat de vremea bună, în care mirificele peisaje din Vișeu și din împrejurimi ne-au umplut inimile de bucurie și de poftă de viață. Mulțumim tuturor celor implicați în crearea unor momente de neuitat și promitem că vom reveni cu drag. Dacă ne-or chema...

În ciuda vremurilor tulburi, trebuie să zâmbim și, criticând proastele moravuri, vechi și noi, să privim înainte cu optimism. Altfel nu se poate.

Petru-Ioan GÂRDA

„Cât e Buzăul de mare”

În 10-12 mai 2024 a avut loc Festivalul Național de Epigramă „Cât e Buzăul de mare”, ediția a XXV-a. Toate edițiile festivalului de la Buzău (și fusesem anterior la alte 12) au avut o organizare impecabilă, cu o precizie nemțească. Dar ediția de față a fost mai fastuoasă decât precedentele, parcă pentru a reflecta supranumele, „Nunta de argint”.

Vineri după-amiază, după ce ne-am cazat la hotelul „Pietroasa” (reamintesc, 4 stele), am participat la o dezbatere cu titlul „Cu umorul nu e de glumit”. Din partea gazdelor, au fost atribuite tuturor participanților distincții și un volum aniversar. Președintele UER, domnul George Corbu a decernat premiile UER pe anul 2023. Au avut loc discursuri, din care a reieșit că există oarece frământări în ceea ce privește viitorul UER și al revistei EPIGRAMA. Ca să elimine eventualele incertitudini, domnul Corbu a mărturisit că dânsul știe cine îi va fi succesorul. Doar că nu e momentul să ni-l comunice și nouă. Personal, m-a surprins afirmația domniei sale. E ca și cum Johannis, la o conferință de presă, ar declara: „Eu știu cine va fi președinte în locul meu!”

Revin la volumul aniversar, îngrijit de domnul Mihai Sălcuțan, care mi-a plăcut foarte mult. La volum mă refer. Se cheamă „Nunta de argint”. Cuvântul înainte, cu titlul „Coroana de argint din Tezaurul epigramei buzoiene” a fost scris de Mihai Sălcuțan. Capitolul I, „Buchete aniversare... de poante”, este o antologie de epigrame a celor 10 membri actuali ai cenaclului. Capitolul

II, „Remember Festivalul Național de Epigramă „Cât e Buzăul de mare” cuprinde o descriere a celor 24 ediții anterioare – tema concursului, clasamentul premianților, lista participanților, obiective culturale vizitate, artiști prezenți la spectacolul de gală.

Sâmbătă dimineța, la ora 9:15, fără nicio secundă întârziere, autocarul a plecat spre Centrul Cultural și Educațional „Alexandru Marghiloman”. Am vizitat castelul și am aflat amănunte din istoria locului și a stăpânului acestuia, Alexandru Marghiloman, prim ministru în 1918, care a avut o contribuție esențială la unirea cu Moldova de dincolo de Prut. În continuare, am vizitat Muzeul Județean Buzău. Am străbătut cu pași mici încăperile cu colecții de arheologie, de istorie și de pictură și am ascultat explicațiile competente ale doamnei ghid.

Sâmbătă după amiază a avut loc Spectacolul de Gală, în Sala Mare a Consiliului Județean Buzău. Sala a fost mai plină ca niciodată. Epigramaștii de pe scenă riscau să-și găsească locurile ocupate la revenire. Pe scenă au alternat seriile de epigramaști în recital cu festivitatea de premiere, cu momentele muzicale ale Alexandrei Panaete și cu recitalul extraordinar al Luminiței Anghel.

Cina festivă a depășit toate așteptările. A început cu șampanie și pișcoturi, a continuat cu un menu de vis (citez „Tournedos Rossini cu foie gras, trufe negre de vară, cartof dauphinoise, sparanghel verde, sos Madeira demi-glacé”) și s-a terminat cu un tort, în ju-

rul căruia s-a cântat „Mulți ani trăiască!”. Destinatarii urărilor au fost Cenaclul Nigrim și, separat, Vali Slavu, care, de mulți ani, își aniversează ziua de naștere la Buzău. Am uitat să vă spun de băuturi, variate și la discreție. Ca urmare, a doua zi dimineață am cam moțait pe drumul de întoarcere.

În ciuda organizării de excepție, am avut și niște dezamăgiri. Câteva absențe de marcă erau previzibile - Laurențiu Ghiță, Vasile Larco, Ion Diviza și Gheorghe Bâlici. Cred că motivul e cunoscut de toată lumea: în 2022, din cauza suprapunerii cu festivalul de la Brăila, cei patru au plecat să-și ia premiile și au lipsit de la activitatea complementară de la Râmnicu Sărat. Speram ca măcar o parte dintre ei să primească o amnistie. Dar se pare că au fost pedepsiți pe viață. CUC-ii prezenți au declarat la unison: „Ne e dor de moldoveni!”

O surpriză neașteptată a fost absența unor membri marcanți ai redacției revistei EPIGRAMA – Constantin Moldovan, redactor-șef și vicepreședinte al UER, Florin Rotaru, secretar al UER, unul dintre cei mai valoroși epigramiști ai Cenaclului gazdă și Grigore Cotul, epigramist premiat chiar la această ediție, cu un aport decisiv la grafica actuală a revistei. Absența cea mai ciudată a fost a lui Florin Rotaru. A fost ca și cum, din echipa țării gazdă, lipsea pe vremuri Gheorghe Hagi. Am aflat motivul neînțelegerii: domnul Mihai Sălcuțan l-a scos din juriul festivalului (unde, de ani de zile făcea echipă cu Liviu Gogu și George Eftimie), pentru a intra domnia sa în locul lui. Un lucru, evident, neconform cu „Regulamentul cadru privind organizarea și desfășurarea concursurilor de

epigramă”, întocmit de Ștefan Cornel Rodean și legiferat de către UER cu nr. 101/ 30.10.2015, care prevede că „receptorul nu face parte din juriu”. Florin Rotaru putea fi înlocuit cu altcineva, de exemplu cu Mirela Grigore, dar nu cu cineva care cunoaște identitatea participanților. E ca și cum întregul juriu ar primi textele cu numele autorilor în josul paginii. Există o replică celebră, adresată de Lascăr Catargiu lui Carol I: „Aiasta nu se poate, majestate!”

Atenție, nu contest nicicum clasaamentul festivalului. Spun doar că s-a creat un precedent periculos.

Dacă tot am ajuns să recitesc Regulamentul-cadru, citez în continuare:

„După efectuarea calculelor se transmit tuturor participanților la concurs, prin e-mail, următoarele:

- clasamentele cu premianții, conform regulamentului, cu numele în clar;
- un tabel în care se vor indica, în ordine descrescătoare a mediilor, următoarele: număr de concurs, media globală, media fiecărei epigrame.”

Pentru a suplini parțial aceste absențe, la plecare, mașina CUC-ilor a făcut un ocol, pentru o vizită acasă la Florin Rotaru. Ne-am bucurat să constatăm că și mașina clujenilor a avut aceeași idee. Avem mașini dotate cu inteligență, mai mult sau mai puțin artificială. După o gustare oferită de gazde, ospitaliere ca de fiecare dată, am făcut o a doua fotografie de grup. Arhiva e acum ceva mai completă.

Dan NOREA

„Cine se aseamănă se adună.”

(proverb românesc)

A-REALUL MIORITIC

PROBLEME

În propaganda ateistă
Probleme încă mai există:
L-au terminat pe Dumnezeu,
Cu dracul însă e mai greu!

Corneliu BERBENTE

SFAT

Dacă din greșeli nu-nveți
Și-o să le repeți prosteste,
Dă cu capul de pereți...
Poate se mai rotunjește.

Vasile TIL BLIDARU

EXCEPȚII PE CARE LE FAC COMPLETELE DE JUDECATĂ

Există și excepții, prin urmare,
Iar după ce completu-a judecat,
Mai intră după gratii, la răcoare,
Din când în când... și insul vinovat.

Grigore MIRELA

SPARGEREA TRADIȚIEI

La noi e obiceiul (vechi cât munții)
De-a se fura mireasa-n noaptea nunții.
La nunta mea, mai mucaliți, ștregarii
S-au mulțumit să-mi fure doar... biștarii.

Mihai BATOG-BUJENIȚĂ

VIETILE OMULUI

Șapte vieți românul are,
Însă cea de lângă soață
Este unică sub soare...
Soarele `mneaei de viață!

Petru BRUMĂ

ULTIMA SOLUȚIE

Române, cu hoția vrei să lupți?
Îți trebuie, ce mai la deal, la vale,
Un Tepeș să te scape de corupți
C-o lege ce-o să intre în... anale.

Ștefan CIOCIANU

PĂMÂNTUL

Suportă resemnat și cu-ntristare
Microbi și viermi, epidemii, licheni,
Furtuni, dezastre, arme, poluare,
Suportă chiar și politicieni.

Marius COGE

PREVIZIUNI

Se merge clar spre lichidare
Din „economice” reflexe:
Va fi precis o foame mare,
Că porcii nu mai au complexe!

Gheorghe

CONSTANTINESCU-GEKO

ADORAȚIE

Ador și nu din vreun îndemn,
Ci din pornire-adevărată –
Și mănăstirea dintr-un lemn
Și omul cel dintr-o bucată!

George CORBU

MĂSURI DE COMBATERE...

Deratizarea de la școală,
Cu țintă clară – rozători,
S-a dovedit a fi fatală
Doar pentru unii profesori.

Grigore COTUL

SUNTEM ÎN SIGURANȚĂ

Constat cu calm, privind la rece,
Dotarea forțelor armate,
Că nu-i obuz ce poate trece
Prin scutul gros de doctorate!

Liviu CRIȘAN

TULPINA ROMÂNEASCĂ

În România milenară,
Cu pandemii și cu păcate,
„Tulpinile”-au rămas în țară,
Dar „ramurile” sunt plecate.

Paul CURIMAN

AMBIȚIE SPORTIVĂ

Așa-i românul, bată-l vina,
El n-a fost înzestrat cu harul
La săritura cu prăjina,
Dar sare excelent cu... parul!

Gheorghe DĂNĂILĂ

E LUCRU CERT!

Tot străbătând al sortii vad
Și după aspre meditații,
Eu cred în rai, dar și în iad...
Depinde unde-ți faci relații!

Florina DINESCU

LA VÂRSTA A TREIA

Urmând principiul țărănesc,
Deși eu cred că e zadarnic,
Mă zbat să supraviețuiesc,
Dar știu c-o să regret amarnic.

Grig M. DOBREANU

TRISTEȚI DE CRITIC LITERAR

Constat - sunt fapte evidente -
Că, de vreo câteva decenii,
E mare lipsă de talente,
Dar țara s-a umplut de genii.

Nicolae DRAGOȘ

NIMIC NU SE PIERDE

Paștele-n lumină nouă
Scaldă astăzi toată țara;
Ne-au rămas culori de ouă,
Deci putem vopsi și cioara.

Sorin FINCHELSTEIN

SUPLICIILE IADULUI

De vreo două săptămâni
Caznele ne par mai bune:
În sectorul cu români
Fierb... cazanele cu prune.

Mihai FRUNZĂ

NOI, ROMÂNII

Democrația o iubim fierbinte
Și suntem toleranți din cale-afară:
Cunoașteți, pe pământ, o altă țară
Cu rege, împărat și... președinte?!

Vasile B. GĂDĂLIN

MIORITICĂ POSTDECEMBRISTĂ

Ne ducem azi al nostru trai,
Păziți de-aceleași vechi hotare,
Cu toții pe-un picior de plai,
Dar unii... pe picior mai mare.

Petru-Ioan GÂRDA

ROMÂNII DE AZI

Incurabili visători,
Prinși în plasa cumpătării,
Unii suntem răbdători,
Alții-n marginea răbdării!

Valentin GROZA

ASEMĂNARE

Vorbei să-i găsesc eu rostul
Spun pe-un ton deloc strident:
E primejdios și prostul,
Dar și cel inteligent!

Elena MÂNDRU

NEDUMERIRE

Cu groază-acuma iar privim
La valul de scumpiri ce vine,
De-o să ajungem să cerșim...
O să cerșim, dar de la cine?!

Ioan MARINESCU

REMEMBER 1989

Mister, durere și uimire
Ce le simțim ca pe-un fior;
Martirii sunt în cimitire,
„Eroii” – la televizor.

Gavril MOISA

PROVERB

Proverbele o spun concret:
Românul s-a născut poet!
Pe-această bază, așadar,
Românca-i critic literar.

Sorin OLARIU

POSSIBILITĂȚI

Salariul mediu pe o lună
Ajunge, azi, în România
Să faci și câte-o faptă bună...
De pildă, să-ți plătești chiria!

Romeo PETRAȘCIUC

DUPĂ O VIZITĂ LA PIAȚĂ

Când vine omul abătut
Și are goale plasele,
Sărmanul câine, precaut,
Ascunde iute oasele.

Vali SLAVU

TARDIVA REMUȘCARE

N-am emigrat, la timp, din țară,
Iar azi, bătrân, nici nu mai pot...
Regretul zilnic mă omoară
Și-atunci, clamez că-s patriot!

PIF VASILESCU

CONTORIZARE

Am dat RADET-ului crezare
Și i-am rămas clienți fideli,
Iar el ne-a instalat contoare...
Că tot umbla cu învârteli.

Viorel VRÂNCEANU

ASFALTURI VOLATILE

Cu contracte deocheate
Ce ne seacă la punguță,
„Drumurile noastre toate”
Vor rămâne... de căruță!

Petrache ZAHARIA

„Dumnezeu este român.
Sau dacă nu, sunt împotriva
lui.”

(Petre Țuțea)

Definiții epigramatice

PSIHOLOGUL

Cugetând adânc și bine,
Psihologul e acel
Care știe despre tine
Ce nu știe despre el.

Florian ABEL

PATRIOTISMUL

E un concept incert, adică
Include și o reciprocă:
Cei ce-l invocă nu-l aplică,
Cei ce-l aplică nu-l invocă.

Mihai BATOG-BUJENIȚĂ

FEMEIA

Nu are porți, nici ziduri ferecate
Sub cer aromitor, curgând spre rai,
Dar este, totuși, singura cetate
Pe care-o cucerești și... te predai!

Gheorghe BĂLICI

INTELIGENȚĂ

Inteligența-i calitate
Ce leagă prin diversitate,
Opusă deci prostiei care
Dezbină prin asemănare!

Corneliu BERBENTE

AMBULANȚA

Microbuz cu girofar
Și pe ușa cu o cruce;
La bolnav apare, dar
Nu se știe unde-l duce!

Nicolae BUNDURI

PROSTIA

E-o cameră obscură unde
Se revelează fiecare
Și unde greu se mai pătrunde
Că e o coadă la intrare...

Grigore CHITUL

TRENUL

E-un sadic ce te prinde des în horă
Cu-al său orar, extrem de cunoscut:
De vii la timp, aștepti mai mult de-o oră,
De-ntârzii o clipită... l-ai pierdut!

Eugen DEUTCH

MAIMUȚA

Dotată cu un singur neuron,
Îți scutură banane cu-o prăjină,
Iar dacă-i pui în mână un baston
Oprește-n stradă orișice mașină!

Ion DIVIZA

EPIGRAMISTUL

E poetul breaz
Ce m-a pus pe gânduri,
L-am văzut și treaz
În vreo... patru rânduri.

Mihai FRUNZĂ

MĂRȚIȘOR

Femeia - de-i privești conturul
Și chipul binecuvântat -
E ca un mărțișor... cu șnurul
La gâtul bietului bărbat!

Petru Ioan GÂRDA

CE ESTE VIAȚA?

La-ntrebarea ce-a ajuns
Să incite pe oricine,
Unii caută răspuns,
Alții nu... și-o duc mai bine.

Gheorghe LEU

DEFINIȚIE

Loc cu oameni cumsecade -
Care par sub tratament -
Plin de măști și mascarade:
Se numește Parlament!

Constantin MOLDOVAN

CARTEA

Prezentă-n spații culturale,
În librării, biblioteci,
Ea umple rafturile goale,
Dar nu și capetele seci.

Mihai MOLEȘAG

ANTRENORUL

În sport e omul bun la toate,
E competent și analitic,
Să joace știe, dar nu poate...
În artă i se zice critic.

Dan NOREA

APA

Lichidul cu care ne-mbată ades
Aceia pe care chiar noi i-am ales,
Ce-ngheață când mint ei, cu toți și-n care
Mai intră pătații când nu au scăpare.

Cătălina ORȘIVSCHI

FEMEIA

Femeia-a fost mereu și este
Inegalabila poveste
Ce o ascuți, neconținut,
Chiar... după ce ai adormit!

Virgil PETCU

EXPECTATIVA

Sfioșenia probând,
E tăcerea-ncremenită
Între nerostitul gând
Și o vorbă înghițită.

Gheorghe ȘCHIOP

DIVA

Un păr bogat,
În roșu viu
Și-un trup sculptat
Din bisturiu.

Stela ȘERBU-RĂDUCAN

PENSIA

O sumă dată prin ucaz,
Lunar, de la împărăție,
Ce îți produce-o zi extaz,
Iar restul lunii... agonie.

Stelică ROMANIUC

CE ESTE COPILĂRIA?

Vârstă faină, cu trăiri profunde,
Cu naivitate și candoare,
Ce dispare, zici că se ascunde,
Iar la bătrânețe reapare...

Vali SLAVU

AVOCATUL

Avocatul, așadar,
Fără nicio îndoială,
E un intermediar
Între lege și... tocmeală.

Constantin TUDORACHE

EPIGRAMA

Pe câmpia literară,
Epigrama-i, s-ar părea,
Pentru unii, floare rară,
Pentru alții, iarbă rea.

Vasile VAJOGA

EPIGRAMA

Epigrama-i balerină
Plutitoare printre sfere,
Să ne scoată la lumină
Pete gri din caractere.

Dorel VIDRAȘCU

PĂPUȘAR

Un cabotin de iarmaroc,
Avînd o calitate rară:
Pe cei ce minte n-au deloc,
Îi trage, mai mereu, pe sfoară!

Viorel VRÂNCEANU

*„Darul conversației constă mai puțin în a dovedi
mult spirit, decât în a recunoaște spiritul altora.”*

(La Bruyere)

Lui V. Obadă și N. Căruceru

Când Căruceru-n vers apare
Cu V. Obadă, ca și-acum,
Îmi vine-n minte o cântare
Cu „mi s-a rupt căruța-n drum”.

Nicolae Nicolae

Că ți s-a rupt căruța-n drum
E-adevărat, fiindcă vezi
Că mai demult, nu de acum,
Te-am pus temeinic în obezi.

Nicolae Căruceru

Lui George Cobu, la munte:

În excursie plecat,
Să-l ghicești nu este greu,
Pentru că s-a îndreptat
Îndârjit, spre Penteleu!

Olimpiu Radu

Înspre Penteleu, tăcut,
Corbu s-a-ndreptat la timp
Pentru că nu a făcut
Nicio brânză în Olimp!

Valerian Lică

Definiție:

După sens și parametri,
Epigrama e un meci
Cu un unsprezece metri
În minutul 90!

Nelu Quintus

E un meci fenomenal
C-un penalti în final,
Dar pe care, plin de groază,
Nelu Quinus îl ratează!

Valerian Lică

Convingere

M-am convins și nu o dată,
Luna este populată;
Am și cunoscut deja
Foarte mulți căzuți din ea!

Constanța Apostol

La catrenul ce-l discut
O-ntrebare-i oportună:
Nu cumva i-ai cunoscut
Chiar când te aflai pe lună?!

Ștefan Șerban

Infidelei epigrame

Eu i-am șoptit cu pietate
Cuvinte dulci sub clar de lună,
Dar m-a-nșelat cu un confrate
Ce-avea o poantă... mult mai bună.

Ion Bahu

Da, epigrama te-a-nșelat,
O spui și e adevărat,
Dat dacă, totuși, nu te vrea,
De ce te legi mereu de ea?

Gheorghe Chirilă

Confratelui Stelian Ionescu

Rog muza sa-ți aducă-n dar
Un nou transport masiv de har;
Om altruist, nu-mi vine greu
Să ți-l ofer și pe al meu.

Sorin Beiu

Îmi pari un altruist, ce-i drept,
Dar unul tare înțelept:
Cedezi, c-așa-i gospodărește,
Ce nu știi cum se folosește.

Stelian Ionescu

Medicului veterinar Nicolae

Ghițescu, la Clubul epigramiștilor
Pe medic nu-l aduse harul
În hâtra noastră citadelă,
Ci s-a simțit veterinarul
C-aici e rost de clientelă.

Alexandru Clenciu

În onorata citadelă
Venii cu gândul să șarjez,
Nu m-am gândit la clientelă,
Dar, de-i nevoie, și tratez!

Nicolae Ghițescu

*Celor care mă ironizează
că locuiesc în Piața Chibrit*

Zâmbiți cât vreți, nu mă irit.
Și știți de ce? Că în umor,
De când am sediul în Chibrit,
Am devenit scăpărător!

Alexandru Clenciu

Sperând că e molipsitor,
Confratele scăpărător,
Mă-ncumet, poate am noroc:
-Maestre, -aveți cumva un foc?

Olimpiu Radu

Medicului veterinar Paul Dumitrescu

Din ceruri Domnul să mă bată
C-am încercat, dar în zadar,
Să pot pricepe cum arată
O muză de veterinar.

Dan Căpruciu

Când, ambientat de liră,
Jovial, stârnesc umorul,
Muza care mă inspiră
Este... interlocutorul!

Paul Dumitrescu

Epigramistului Mircea Trifu

Pe Trifu l-am învins la scor
Într-un duel înverșunat,
Dar drept să spun, mi-a fost ușor,
Că numai eu m-am prezentat!

Constantin Chiotan

Bravo! Drumul ți-e deschis
Și de n-ai un alt rival,
Nu te mai trezi din vis,
Ia-l la rând pe Marțial!

Mircea Trifu

*Prietenului și colegului
Mircea Ionescu-Quintus*

Domnule coleg, carența,
Singura ce ți-o relev,
E că Quintus din alt ev
Nu-ți transmisese chintesența!

George Corbu

Tata nu-mi transmisese harul
Și – întunecat ca orbii –
Zi de zi îmi duc amarul
Că mă croncănesc toți corbii.

Mircea Ionescu-Quintus

Deși plecați, au rămas cu noi!

Șlefuitor de epigramă, George Petrone

Maestrul GEORGE PETRONE s-a născut în orașul Pașcani, județul Iași, la data de 14 aprilie 1936 și a decedat la 8 octombrie 2021, fiind înmormântat în cimitirul Eternitatea din Iași. A fost poet, prozator și epigramist. După studiile liceale din Iași a urmat Institutul de Căi Ferate

din București. A fost membru fondator al Uniunii epigramiștilor din România, for de creație care, în anul 1996, i-a conferit titlul de membru de onoare. A fost, de asemenea, membru fondator al Cenaclului epigramiștilor de la ziarul Flacăra Iașului, grupare de literatură umoristică transformată, ulterior, în *Academia Liberă Păstorel* din Iași, pe care a coordonat-o, ca președinte, peste 30 de ani. Cei care l-au sfătuit, în anul 1974, să persevereze în epigramă erau scriitorii Nicolae Crevedia și Alexandru Clenciu. S-a alăturat Clubului Epigramiștilor „Cincinat Pavelescu” din București debutând, în același an, cu epigrame într-o emisiune de divertisment a Televiziunii Române. A colaborat la numeroase reviste de umor din țară, la posturi locale și centrale de radio și TV. Este prezent în majoritatea antologiilor și culegerilor

de epigrame și proză scurtă ale vremii, a obținut peste 120 de premii, trofee și distincții, a publicat articole și comentarii tematice și a prefatât peste 15 volume din domeniu. Primul premiu important a fost cel de la *Turnirul epigramiștilor*, disputat în anul 1984, concurs anual, în 12 eta-

pe, la care s-au înscris 474 de concurenți din toată țara și la care, în final, a ocupat locul I. Doi ani mai târziu, la *Turnirul epigramatic al marilor orașe*, pe baza punctajului acumulat, s-a clasat pe locul I atât individual, cât și cu echipa. Cu acel prilej poetul Nicolae Stoian, pe atunci redactor șef al revistei Urzica, a declarat Cenaclul de la ziarul Flacăra Iașului „cel mai aureolat cenaclu de umor din România”. Nu-i lipsesc din palmares trofee: *Ștefan Tropcea*, *Dimitrie Jega*, *Ștefan Popa PopaS* și titlul „*Epigramistul anului 2008*” acordat de Uniunea Epigramiștilor din România.

A publicat volumele: *M'en fiche, duo caniche*, în colaborare cu Aurel Brumă, Ed. Thalia, București, 2002; *Potcoave de cai verzi*, schițe și tablete, Ed. Timpul, Iași, 2006; *Scârț*, catrene epigramatice, Ed. Timpul, Iași 2006; *Recviem pen-*

tru capra vecinului - selecție de proză scurtă umoristică, poezie satirică și catrene epigramatice, Ed. Alfa, Iași, 2010; *Doriți să zâmbiți? Apăsați tasta unu...* Versuri umoristice, Iași, editura PIM, 2014; *The best of... și aoleu*, Ed. PIM, Iași, 2017 etc.

Maestrul George Petrone a fost un minunat coleg de cenaclu, adevărat prieten, meșteșugea cu micală epigrama, o șlefua până când considera că este bună de dat publicității și avea un scris de mână impecabil. Iată o mostră:

Ofer, cu multă plăcere, acest modest amalgam
de epigrame, bunului meu prieten VASILE LARCO,
figură reprezentativă a umorului contemporan,
de care mă leagă o veche și trainică amicitie
mai, 2017

George Petrone

Am fost împreună cu George Petrone la multe întâlniri din domeniul creației literare satirico-umoristice, de multe ori împărțind aceeași cameră de hotel. Nu comenta deciziile juriului, nu bârfea și avea o vorbă atunci când era invitat la un festival, spunându-i celui care l-a apelat: „prietene, eu merg, dar mi-am câștigat dreptul să particip? Răspunsul venea prompt: „da, maestre, sunteți premiat!”

Era o persoană elegantă, politicoasă, atentă cu fiecare, nu-i scăpa nicio aniversare fără urare pentru un confrate.

Pentru mine a fost un privilegiu că am fost contemporan cu dumnealui, am

avut mult de învățat din punct de vedere epigramatic, umoristic, în general.

Îmi este imposibil să aleg, să fac o selecție din cele mai reușite epigrame ale domniei sale, deoarece toate sunt fără cusur. Totuși postez două, la întâmplare, din ultimul său volum:

DEFINIȚIE

Ce-s epigramele? Sub lupă
Sunt poezii... în minijupă,
C-un șarm caracteristic (recte,
când au picioarele perfecte).

ÎN RÂND CU LUMEA

Mi-am cumpărat o palmă de pământ,
Să am, ca alții, o proprietate,
Nu-i într-o zonă „ultra”, pe cuvânt,
Ci pe-o alee la „Eternitate”.

(Unele din cele scrise mai sus le-am extras din cărțile autorului George Petrone, din volumul: „Scriitori și publiciști ieșeni contemporani. Dicționar. 1945-2008, ediția a III-a, Editura Vasiliana '98, Iași, 2009, Nicolae Busuioc și din mărinimosul Google).

Vasile LARCO

*„Plătește un critic să te înjure.
Altfel, mori anonim.”
(Vasile Ghica)*

S-A DUS ȘI SOACRA

În traiul nostru efemer,
Un gând macabru-mi dă fiori,
Că soacra mea s-a dus la cer
(Să vezi ce rupere de nori!)

Nicolae BUNDURI

EPITAFUL UNUI PARVENIT

Cât a trăi nu a putut
Nicum să fie cunoscut,
Dar bine că e-acum, măcar,
Prin monumentul funerar.

Nicolae CĂRUCERU

ULTIMA DORINȚĂ

Chiar și-atunci când fi-voi mort
Nu vreau mijloc de transport;
Cum știu prețul că e mare
Merg la groapă... pe picioare.

Mircea CONSTANDA

ÎNMORMÂNTARE OPTIMISTĂ

În viață n-a știut de vicii
Și a trăit conștiincios;
Sunt bucuroși acum amicii
Că-l duc la groapă... sănătos.

Ion CUZUIOC

Epitaful REFORMEI

Sub piatră-i doar un gol tăcut
Căci - conceput prin minți trufașe -
„Copilu”-avu atâtea moașe,
Căci nici măcar... nu s-a născut.

Eugen DEUTCH

UNUI BIROCRAT

Ajuns la porțile cerești
Un birocrat, în fapt și-n gând,
Ce-avea păcate omenеști,
Fu osândit să stea la rând!

Viorel FRÎNCU

MINUNE! -

EPITAFUL UNUI TICĂLOS

Când au aflat, din gura popii,
Ce fel de ins e cel venit,
Vreo patru inși din preajma gropii
Au înviat și au fugit!

Petru-Ioan GÂRDA

MEDICUL LEGIST

LA EXPOZIȚIE

La Expoziția de Artă
Legistul nostru din Bănie
Când a văzut natura moartă
A vrut să-i facă-autopsie.

Petre GIGEA-GORUN

BLESTEM?

Soția îl amenința:
- Tu vei muri de mâna mea!
Trecură anii, mulți și grei
Și a murit... de gura ei!

Gheorghe GURĂU

LA MOARTEA UNUI SOȚ

Curg lacrimi, lumea este agitată,
Sunt pregătiri, sar mulți în ajutor,
Iar văduva-i atât de ocupată...
Abia că are timp de coafor.

Vasile LARCO

**CEL MAI IUBIT DINTRE (SUB)
PĂMÂNTENI - AUTOEPITAF**

Priviți pe cruci în jurul meu:
Doar nume feminine
Și toate, toate - vă spun eu -
Sunt moarte după mine!

Liviu-Sergiu MANOLACHE

PLATA CU ZIUA

Moartea întreba mieroasă,
Într-un sat, acum vreun an:
- Cât plătiți o zi de coasă?...
Să mai fac și eu un ban!

Sorin OLARIU

NERESPECTAREA ODIHNEI

Eterna pace-i o sfidare
Și-n groapă mortu-i revoltat
Că-i deranjat când e chemat
Să se prezinte la votare.

Elis RÂPEANU

LA CIMITIR

Poet – uitat de cititori,
Având la cap un epitaf,
Se schimbă în pământ de flori...
Oricum, o viață a fost „praf”!

Florin ROTARU

EPITAF

Cunoscut a fost în lume,
Însă azi se-ntoarce foaia...
Doar pe cruce are-un nume
Până când l-o șterge ploaia.

Mihai SĂLCUȚAN

EPITAFUL UNUI NIMENI

Ici sub cruce, -n rece glie,
Doarme-n tihnă un nerod
Ce-a trecut în veșnicie
Peste-al vieții episod.

Gheorghe ȘCHIOP

PROPUNERE DE EPITAF

Sub placa asta de granit
Poetul zace supărat
Că nu-i atâta de citit
Pe cât a fost de premiat!

Eugen SFICHI

TÂNĂRA VĂDUVĂ

Caracterul ei integru
Feste s-ar părea că-i joacă:
Ziua, se îmbracă-n negru,
Noaptea, negrul o dezbracă!

Ioan TODERAȘCU

TRANSMISIUNE**„DE LA FAȚA LOCULUI”**

La capul celui muribund
Cuprins de spasme și frisoane,
Vreo două lumânări se-ascund,
Dar și vreo zece microfoane.

Daniel-Ionuț ȚUCĂ

EPITAF UNUI RAC

A fost purtat cu jale mare,
S-a dus și dânsul dintre noi;
E singurul moment în care
N-a mai putut să dea-na poi.

Nicolae ZĂRNEȘCU

*„Să mori nu este nimic,
însă păimântător este să nu
trăiești.”*

(Victor Hugo)

Rezultate la concursuri

Festivalul Național de Umor „Liviu Oros”, Deva, Concursul Internațional „Epigramissima”

Tema: „O poziție în opoziție” - două epigrame;

Tema liberă - două epigrame.

Premiul I - Nicolae Bunduri, Brașov

POZIȚIE LA OPOZIȚIE

La opoziția ciudată,
V-aș spune-așa cum se cuvine,
Poziția cea preferată,
Dar zău că-mi este cam rușine!

LA ALEGERI

La opoziție te-aștepți,
Cum nu prea are mare bază,
Să ia poziția de drepți...
Că și cei "drepți" cu ea votează.

SUCCESUL MEU

Fiind în târg "bărbatul bine",
La patru ace pus mereu,
Femeile sunt tot pe mine...
Sau, mai exact, pe cardul meu.

DESPRE FEMEIE

Un psiholog mai competent,
Ne spune și ne dă relații:
Femeia-i un medicament,
Cu multe contraindicații!

Premiul al II-lea - Gheorghe Bâlici, Chișinău

POZIȚIA COMODĂ ÎN FAȚA ȘEFULUI

Zicea un om din cei deștepți
Că din poziția de „drepți”
Chiar și supușii câteodată
Sar mai ușor la beregată...

DUPLICITATE

Adepții marii opoziții
Ce au luptat cu-nverșunare
Cedează vechile poziții
Căci au ajuns la guvernare!

STOICISM

Am suportat sudalma, lovitura,
Minciuna și ofensa, toată ura,
Dar cel mai mult în viață m-a durut
Îmbrățișarea celui prefăcut!...

PROBLEME DE SĂNĂTATE

Când beau o bere și un vin,
Adorm mai greu sau dorm puțin,
Iar când nu iau măcar tărie,
Am toată noaptea insomnie...

Premiul al III-lea - Gavril Moisa, Cluj-Napoca

LA NOI

Politic, suntem tributari -
Aleșii parcă sunt circari,
Că toți fac opoziție
Doar pentru o... poziție.

UDMR-iștii

De zeci de ani ei sunt în joc...
Nu vreau pe nimeni să instig,
Dar totdeauna prind un loc
Acolo unde-i un câștig.

ALEȘII

Ei spun că luptă pentru toți
Și se pretind-al țării trunchi,
Deși, la prădători și hoți,
Stau ori plecați, ori în genunchi.

ETERNA „EMERGENȚĂ”

Noi nu vom depăși sincopa,
C-am renunțat la tot, naivi
Și, captivați de Europa,
Curând, am devenit... captivi.

**Mențiune - Janet Nică, Ostroveni,
Dolj**

POZIȚII ȘI OPOZIȚII

Eu sunt un intelectual
Și stau, dar fără drept de-apel,
În fața soaței, crin regal,
În fața soacrei, ghiocel.

EUROPARLAMENTARUL ROMÂN

Parlamentarul nostru-aici rebel,
Ajuns în Vest, strunindu-și clar tupeul,
Stăpânilor mai mari de la Buxelles,
Nu le-a văzut, în timp, decât bombeul.

PRIMĂVARĂ FRIGUROASĂ

E primăvară-n calendar,
Dar nu și în realitate,
Cum una-s banii de pe state
Și alta, banii-n buzunar.

LA VÂRSTA A TREIA

Pe-atâtea tipe, cam o turmă,
Le-am pus la punct, pe vechiul cult,
Și dacă azi mă uit în urmă,
Regret că n-am punctat mai mult!

**Mențiune - Laurențiu Ghiță,
București**

STAREA OPOZIȚIEI

În Parlament, partide cu tradiție
Își compromit imaginea și-afișul,
Uitând mereu c-a fi în opoziție
Nu-nseamnă să te poi de-a curmezișul!

OF, VIAȚA MEA!

Ce om politic, sincer, n-are
Această jalnică, -ntr-un fel, condiție:
Să fie, -n Parlament, la guvernare,
Și-acasă, cu nevasta-n opoziție?

KLAUS IOHANNIS CANDIDEAZĂ

LA ȘEFIA NATO

Va fi la NATO foarte eficace
Tăcerea lui celebră, ne-ntreruptă,
Că, până dă el ordinul de luptă,
Încep negocierile de pace!

CONJUGALĂ, DE 1 MARTIE

Soției mele dragi, cu ochii-n rouă,
I-am dat, la vremea lui, un mărtișor;
Am prins-o, -apoi, cu-amantu-n dormitor
Și evident că i-am mai dat vreo două!

**Mențiune - Vasile Bordianu,
Prăjeni, Botoșani**

**RECOMANDARE PENTRU TRASEIȘTII
POLITICI**

Când pe lista de partid
Nu mai prinzi poziție,
Cel mai simplu și rapid...
Treci la opoziție!

UNUI POLITICIAN RENUMIT

Acolo în partid la el,
E tare pe poziție,
Acasă-i ca un mieluşel:
Se teme de-opoziție!

CONSTATARE SUMBRĂ

Atunci când ajungi în etate,
Se-ntâmplă un grav fenomen:
Poți „da o femeie pe spate”,
Dar numai cu gel Voltaren!

VEDETE CINEMATOGRAFICE

Deși-i ceva de necrezut,
Și azi avem actori români
Cu doar un singur film făcut
Și-acela sigur... la plămâni!

**Festivalul „Memorial Eugen Albu”,
Geoagiu de Sus, jud. Alba**

Tema: 2 (două) epigrame, folosind cuvintele (inclusiv derivatele lor) „munte” și „Vale”. Obligatoriu ambele cuvinte se vor regăsi în catrenele trimise la concurs.

**Marele premiu - George Eftimie,
Buzău**

DISCREPANȚE

Cei ce pot un urs să-nfrunte
Stau cu oile la munte,
Iar pe vale prind osânză...
Cei ce nu fac nicio brânză.

HĂRNICIE

Sus la munte cu securea
Taie unii-n draci pădurea,
Iar pe vale, corifei
Taie frunză... la căței.

**Premiul I - Doru-Mihai Lungescu,
Tg. Jiu**

REȚINERI

La mândra-i lungă cale
Și n-o s-o mai străbat,
Că s-a mutat în vale...
C-un munte de bărbat!

DEZAMĂGIRE

Socru mi-a promis, de voie,
Munte, oi și alte alea,
Însă nu mai e nevoie:
Și-a luat nevasta... valea!

**Premiul al II-lea - Nicolae Bunduri,
Brașov**

ECONOMIA ROMÂNIEI

La țară zilele sunt crunte
Și-n vale grâul e absent,
Nici turme nu avem la munte,
Dar sunt ciobani în Parlament!

DE LA MUNTE LA VALE

În munți se vede sărăcia
Și lipsa cruntă de parale,
Căci codri mari din România,
Încet, încet... s-au dus la vale.

**Premiul al III-lea - Ion Diviza,
Chișinău R. Moldova**

SUS ÎN DEAL, E-O CRÂȘMĂ...

De pe munte coborând la vale,
După lungi și grele căutări,
M-am convins că cea mai scurtă cale
Este totuși cea... pe trei căări.

UNUI AFEMEIIAT ÎN ETATE

Din muntele lui Venus, temător
Aluneci cu pricepere la vale;
Au fost pe-aici mai mulți, aduși de-amor,
Dar tu ești cel dintâi... adus de șale.

**Mențiune - Ciocianu Ștefan,
Cluj Napoca**

PERSPECTIVĂ

Ce munte 'nalt e viitorul
Cu mari proiecte ideale!
Dar greu îl urcă azi poporul
Că-i mai ușor s-o ia la vale.

LA CASA POPORULUI

Cât un munte-i prezidentul
Când, în lumea de „pitici”,
Ia la vale parlamentul:
„Greu la deal cu boii mici!”

**Festivalul Național de Satiră și
Umor „Zâmbete în Prier” 22-23
aprilie 2024, Vișeu de Sus,
Maramureș**

**Tema 1: Strâmbii mănâncă țara, că
dreptii nu mai apucă.” – 2 epigrame**

**Tema 2: ”Alegere” (sau oricare alt cu-
vânt din familia lui de cuvinte) - 2 epi-
grame.**

**Premiul I: Vasile Vajoga,
Iași**

TOAST...

Noi, cei drepți, purtând povara,
Celor strâmbi le-om zice-așa:
„Dacă tot mănâncă țara,
Cel puțin să nu ne-o bea!”

POLITEȚE?? (AMFIBRAH)

Eu simt că ne paște ocara
Și-n piept ni se iscă furtună,
Când strâmbii ne-nfulecă țara
Iar ceilalți le spun „poftă bună”!

ALEGERI...

Întreaga lume, știe orișicine,
Alege numai între rău și bine.
Românu`, original în felul său,
Alege între rău și foarte rău!

ERORI...ELECTORALE

Vă spun în câteva cuvinte
Că toți greșim în viața asta:
Și când ne-alegem președinte,
Și când ne-alegem doar nevasta!

**Premiul al II-lea: Nicolae Bunduri,
Brașov**

STRÂMBII NE MĂNÂNCĂ ȚARA

Mă năpădește multă ură
Și-adesea plâng posomorât,
Că strâmbii sunt cu țara-n gură,
Iar dreptii mor cu foamea-n gât.

REFREN POPULAR

Sub acordurile drâmbii
Spun - și cred că am dreptate:
Țara ne-o mănâncă strâmbii!
(Recte... cei "aduși de spate").

ÎN ZIUA ALEGERILOR

După câte înțeleg,
Astăzi se votează iară
Și sunt hotărât s-aleg
(Să aleg o altă țară).

ALEGERI

Am săvârșit și fapte rele,
Dar să mă ierte Dumnezeu,
Că-n jugul căsniciei mele,
Pe soacră n-am ales-o eu!

**Premiul al III-lea: Gheorghe Bâlici,
Chișinău**

VIAȚĂ GREA

Pe dom' primar de-l întâlnești,
Citești pe fața lui smerită
Că tot mai greu e să trăiești
Azi de la mită pâ'n' la mită...

ȚARĂ DE CORUPȚI

În țara plină de nevoi
Am fi tot timpul fericiți
De am putea fura și noi,
Acei ce-am mai rămas cinstiți...

OPTIMISM LA LOCALE

Alegerile-n care mergem toți
Nu pot speranța mare să mi-o stingă,
Fiindcă, din atâția mafioți,
Doar unul știu că poate să învingă!...

AXIOMĂ

Când iar aceiași inși cu mapa
Promit că vom avea progres,
Alegerile sunt etapa
În care mergi că n-ai de-ales!...

**Mențiune I: Grigore Cotul,
Șanț, Bistrița Năsăud**

ECHILIBRU SOCIAL

Au înțeleș și cei opaci:
De n-ar fi strâmbii la putere,
Am fi surprinși ce mulți săraci
Ar strânge-o groază de avere.

BUNĂSTAREA DE APOI

Gârboviți de viața lungă,
Strâmbii-și caută adepți
Să-i îndrume cum s-ajungă
Tot în lumea celor drepți.

RUTINĂ

Eu așa-s obișnuit
Să le mulțumesc pe toate:
Când e vorba de iubit,
Fac alegeri comasate.

STUDIU DE CAZ

Îmi ține-un psiholog „prelegeri”,
Fiind total contrariat
Că nici nu vreau s-aud de-alegeri,
...da`-s candidat.

Mențiune II: Daniel Bratu, Iași

ULTIMUL STRÂMB

Când strâmbii mănâncă din țară,
Eu nu pot decât să aștept
Ca după „ospețe” s-apară
Și-un strâmb care judecă drept.

PREDESTINAȚI

De-ntâlnești doar strâmbi și-anume
Cei mai răi dintre inepti,
Nu-njura. În altă lume
Vei fi-n „lumea celor drepti.”

ȘEFULUI CARE-ȘI ALEGE SUBALTERNUL

Poți să-mi ții prelegere
Despre-a ta alegere,
Dar nu cred că-i înțelept
S-alegi prost, să pari deștept.

RĂUL MIC

Mulți s-au păcălit, vă zic
Foarte sigur, din rărunchi,
Când ales-au răul mic;
Răul mic stătea-n genunchi.

Festivalul Național de Epigramă „Cât e Buzăul de mare”, 2024

**Teme: (1) „Odată pentru totdeauna”,
(2) „Până în pânzele albe” și (3) „La
paștele cailor”, câte două epigrame.**

Locul I: Dănăilă Gheorghe, Smârdan, jud. Galați

MOȘTENIRE

Pe vechi imașuri nu mai vezi,
Ca-n vremuri, marile cirezi,
S-au risipit, lăsând în urmă
De-a pururi spiritul... de turmă!

FIDELITATE

Cuprins fiind de-a dragostei beție,
În fața ei, timid, a-ngenuncheat
Și a cerut-o, tandru, de soție
Și-o viață-ntreagă nu s-a ridicat!

DOVEZI DE DRAGOSTE

A spus-o clar și răspicat,
Că el e primul ei bărbat
Și-n noaptea nunții, înc-o dată,
I-a demonstrat că-i... fără pată.

LA MORMÂNTUL SOȚULUI

Îi stă de strajă, tot cu ochii roată
Pe orișice cărare sau alee,
Ca nu cumva să fie îngropată
Alături de dânsul... o femeie!

ISTORICĂ

Atunci când caii oboseau,
Mai vechii domni descălecau,
Dar cei de azi, deși e greu,
Ne tot încalecă mereu!

UNUI PRETINS ROMANTIC

E visător în ale vieții
De cei mai verzi și mândri cai,
Ce îi împodobesc pereții
(Din petele de mucegai)!

Locul al II-lea: Lungescu Mihai Doru,

Tg. Jiu

STÂNGA ȘI DREAPTA S-AU ALIAT PEN-
TRU TOTDEAUNA

Ne-am dat mâna pentru țară,
Totdeauna o să fim
O grupare solidară;
După vot, ne mai gândim!

SOTIE DE CURSĂ LUNGĂ
În altar primind povață,
Cu răbdare-a suportat
Un bărbat întreaga viață;
Pe amanți i-a tot schimbat!

DESTIN

Cu sticle, pahare și halbe,
Setos, pe al vieții traseu,
Ajunse în pânzele albe...
Din ieftinul său copârșeu!

PÂNĂ ÎN PÂNZELE ALBE ALE EPIGRAM-
MEI, DAR...

A muncit cu disperare,
Ca să afle ce-i mai rău:
Nu ajungi la consacrare,
Fără... premiu la Buzău!

LA PAȘTELE CAILOR!

Deși proverbul e hazliu,
Vă spun, de-a dreptul intrigat,
Că eu de el nu vreau să știu;
Decât atunci când am de dat!

SOLUȚIE

De-ar fi un Paște pentru cai,
Promisiunile-omenești,
Le-om amâna, că nu e bai;
Pe la calendele grecești!

Locul al III-lea: Cotul Grigore,

comuna Șanț, jud. Bistrița-Năsăud

DECLARAȚIE LA DIVORȚ

Nu-i deloc o desfrânată,
Chiar mi-a fost fidelă-ntruna...
N-a fugit decât o dată,
Însă pentru totdeauna!

REPROȘUL UNEIA

Azi e măritată
Și-mi repetă-ntruna:
Prost ai fost odată...
Pentru totdeauna.

ONIRICĂ

La barul din colț – o rutină –
Băusem vr'o câteva halbe,
Iar azi m-am trezit la vecină
Cu mâinile-n pânzele-i albe.

PERSEVERENȚĂ

Mulți din tagmă i-am tot zis:
„Frate, nu ești talentat!”,
Dar n-a renunțat la scris,
Că e foarte premiat!

AM PERMISUL SUSPENDAT

Mi-a promis (cum mă cunoaște)
Șeful polițailor
Că mi-l ia doar pân' la Paște...
Pân' la cel al cailor!

OPINIE

Patriarhul recunoaște,
Chiar de pare-un paradox:
„Caii pot să aibă Paște,
Doar că nu e ortodox!”

Mențiune: Urdă (Cuțurescu) Violeta,

București

EPITAF

Ca vameș, bani primea întruna;
Acuma zace-n fundul gropii.
Odată pentru totdeauna
A dat și dânsul... ortul popii.

SFAT

Odată pentru totdeauna,
O spun oricui ar vrea s-asculte:
Nevasta este numai una!
Amantele pot fi mai multe.

LA ANIVERSAREA CĂSĂTORIEI

Marinei i-aduce omagiul
Cu flori, cu mătăsurii, cu salbe,

C-au mers până-n pânzele albe...
Serbează acum naufragiul.

ÎN VALURI

A mers până-n pânzele albe,
Că are la bord niște halbe
Și-o sticlă de rom; prin urmare,
Acuma tangajul e mare.

INTERESE

Cu plan, cu buget, arsenal militar,
Războiul acesta, în mod evident,
Va fi încheiat, că-i prioritar,
La paștele cailor (termen scadent).

MENIU COMUNITAR

Ce mare savoare e-n drob, cozonaci...?
Platoul cu greieri, lăcuste, gândaci
Te-mbie cu-arome, la Paște, v-asigur;
La paștele cailor, asta e sigur!

Mențiune: Moraru Ion,

com. Independența, jud. Galați

ROMÂNUL DE AZI

Iubeai povestea din bătrâni lăsată
Ce începea mereu cu- „a fost odată”
Dar azi, cu guvernării noastre, ești
Sătul de „basmе”, snoave” și „povești”!

SATUL ROMÂNESC

E lucru cunoscut și-adevărat
Că „veșnicia s-a născut la sat”,
Dar azi, așa cum vede fiecare,
Pe zi ce trece, veșnicia... moare!

DESTIN

Un om în viața asta nu-i
Decât o mică vâlvătaie
De la un scutec din copaie
La pânza de pe fața lui!

PÂNZELE ALBE MEDICALE

Într-un spital, ca pacient,
Ai foarte multe avantaje:
Ți-aduci de-acasă pansament
Iar din cearșaf, îți faci... bandaje!

PAȘTELE ORTODOX

VS. PAȘTELE CATOLIC

Să se unească-i foarte bine
Acele sărbători creștine...
Că altfel, va veni imamul
Și va instaura... islamul!

CREȘTINII LA „PAȘTELE CAILOR”

Azi i-au dezbrăcat de ham
Și-au făcut din cai salam
Și, să poată ca să are,
Ei și-au cumpărat... tractoare!

Mențiune: Apostol Constanța,

Galați

REZOLVARE

Ne tot promit parlamentarii
Masive creșteri de salarii
Și-o să ne dea, deși mai greu,
Odată, că doar nu mereu!

MEMBRII PARTIDELOR POLITICE

E-o diferență între ei
Și prin statut, și prin idei,
Dar alianța cu minciuna
E-odată pentru totdeauna!

LA CONSULTUL CATARACTEI

Mi-a explicat cu vorbe clare
Că-i peste ochi o pânză, care
A declanșat în mine teama,
Să fi murit și nu-mi dau seama?!

CANDIDAȚII LA ALEGERI

Sperând la avantaje-n salbe,
Se luptă până-n pânze albe
Și dincolo de ele chiar
Să prindă-un post parlamentar!

LEGILE

De acest paște cabalin,
Eu sunt tentată să susțin
Că-i data fixă, pot a zice,
Când vrea Guvernul să le-aplice!

SĂRBĂTOARE COMUNĂ
DE PAȘTELE CAILOR
N-au caii cum a se petrece,
Dar și la noi pe zi ce trece
Sperând la pensia cea mare
Ne paște-aceeași sărbătoare!

**Festivalul „Cât e Buzăul de mare”
Câștigătorii Concursului Național
de Creație Literară:**

Locul I: **Șchiop Gheorghe**, Porumbacu de Jos,
Sibiu, pentru volumul *Aș!*

Locul al II-lea: **Haivas Mihai**, Iași, pentru volumul
Cvinta ritmurilor clasice;

Locul al III-lea **Cireap Gheorghe**, Cluj-Napoca,
pentru volumul *Răsete sprintare zâmbete amare*;

Mențiune: **Opaiț Maximilian**, Bârlad, pentru
volumul *Lumea ca lume*.

**PREMIILE UNIUNII EPIGRAMIȘTILOR
DIN ROMÂNIA
PENTRU ANUL 2023**

- ♦ **Premiul OPERA OMNIA:** scriitorul și epigramistul **GHEORGHE I. GHEORGHE**, din București, pentru volumul „Scrinul cu ace. Epigrame și catrene” (București, Editura Betta, 2023).
- ♦ **Premiul Special al Uniunii Epigramiștilor din România:** epigramistul **KIR PAPAS** (Adrian Chiriță), din Târgoviște, pentru volumul „Arheolog printre eresuri” (Târgoviște, Editura Bibliotheca, 2023).
- ♦ **Premiul pentru volum de debut:** prof. **MARIUS ROBU**, din localitatea Popânzolești, județul Dolj, pentru volumul „Epigrame, replici, dueluri” (Craiova, Editura Contrafort, 2023). (Premiul este acordat și sponsorizat în nume propriu de scriitorul Mihai Sălcuțan, vicepreședinte al UER).
- ♦ **Premiul pentru editarea de volume aniversare/comemorative:** **VIORICA GĂINARIU-TAZLĂU**, membră a Clubului Epigramiștilor Băimăreni „Spinul”, pentru editarea volumului „IOAN FÂRTE ADI. In memoriam. Umor cu autobuzul” (Baia Mare, Editura Eurotip, 2023). (Premiul este acordat și sponsorizat în nume propriu de E.S. Dl. Ambasador Petre Gigea-Gorun, vicepreședinte al UER).

**FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE GRAFICĂ SATIRICĂ ȘI LITERATURĂ UMORISTICĂ
„UMOR LA... GURA HUMORULUI”,
ediția a XXXIV-a, 12 iulie – 14 iulie 2024.**

Tema ediției : **EVOLUȚIE**

- **Epigramă**: 5 epigrame, din care 4 la temă (cuvântul EVOLUȚIE nu trebuie, neapărat, să se regăsească în conținutul lucrărilor) și una la temă liberă, dar să conțină cuvântul HUMOR;
- **Poezie umoristică**: 3 poezii.

Termenul de trimitere a lucrărilor: **25 iunie 2024.**

**FESTIVAL INTERNAȚIONAL
DE LITERATURĂ UMORISTICĂ „ALB-UMOR”, ALBA IULIA,
ediția a XV-a , 6 – 7 septembrie 2024**

Tema ediției: **2 (două) epigrame**, folosind cuvintele (inclusiv derivatele lor) „talpă” și „bocanc”.

Termenul de trimitere a lucrărilor: **28 iunie 2024.**

**FESTIVALUL DE SATIRĂ ȘI UMOR, PASTRAMĂ ȘI EPIGRAMĂ
„S-O FACEM DE OAIE!”, Vaideeni, Vâlcea,
ediția a III-a, 14 - 15 septembrie 2024**

Tema 1: **Când unii o fac de oaie** (două epigrame);

Tema 2: **Brânză, rânză, mânză!** (două epigrame);

Tema 3: **Ciobanul și muntele** (un madrigal).

Termenul de trimitere a lucrărilor: **01 august 2024.**

Notă: Regulamentele complete pentru concursuri se găsesc pe site-ul
www.uniunea-epigramistilor.ro

Recepția lucrărilor

Pentru concursurile revistei noastre au trimis lucrări **53 de epigraști**, aceștia încercând să găsească cele mai bune poante prin care să transmită cititorilor starea de bine ce vine la pachet cu bucuria unei lecturi de calitate, izvoditoare de lumină în suflete și zâmbete pe fețe.

Cu adevărat important este, însă, că nu există decât câștigători, dintre aceștia evidențiindu-se câțiva care s-au dovedit a fi ceva mai inspirați vizavi de temele date...

Așteptăm, cu aceeași emoție, să primim creațiile dumneavoastră și pentru următoarele numere ale revistei „Epigrama”, asigurându-va de stima, colegialitatea și aprecierea noastră.

Tema: „Râsul de la... urnă”

Locul I

URNA ÎMPARTE TURMA

Când procesul de votare
Peste tot s-a încheiat,
Unii râd cu voce tare,
Alții doar așa, „mimat”!

Gavril NECIU

Locul al II-lea

POST-ELECTORALĂ

Pentru omul ce-a votat
Problematica-i diurnă:
Astăzi râde lângă urnă
Cetățeanul turmentat.

Eugen DEUTSCH

Locul al III-lea

LA MOARTEA GURULUI

Când l-a văzut în urna-i sumbră
L-a apucat un râs homeric;
Ieșise, în sfârșit, din umbră,
Dar a rămas în întuneric!

Florin AMAN

RÂSUL

După votare
Și nu mă-ndoi,
Aleșii tare
Mai râd de noi.

Constantin BIDULESCU

ELECTORALĂ

Fericit sunt, azi, cu totul,
Reușit-am performanța
De-a-mi băga în urnă votul
Și de-a-mi îngropa...speranța.

Iulian BOSTAN

RÂSUL DE LA URNĂ

Cu gândul numai la "diurnă",
Când candidații sunt puhoi,
Alegem râsul de la urnă,
Dar vine plânsul de apoi.

Nicolae BUNDURI

CANDIDAT EȘUAT

I-a concurat pe toți, zicând
Că-i bun și-i agreat de "turmă";
Spre urnă s-a-ndreptat râzând,
Dar fost-a râsul de pe urmă!

Gheorghe CIREAP

**AVANTAJUL RÂSULUI
DE LA URMĂ**

Deseori, când ieși din turmă,
Ești de alții înjurat,
Dar mai bine râzi la urmă,
Chiar de râzi la... figurat!

Marius COGE

PAZNIC LA „CENUȘA”

Curajos e, realist,
Dar aude în nocturnă
Râs homeric dintr-o urnă:
E al unui umorist!

Monica M. CONDAN

URNA DE RÂS

Mă închin la Cel De Sus,
Vesel sunt ca floare-n glastră,
De o lună, când am pus
Urna soacrei în fereastră!

Valentin DAVID

OBICEI SCHIMBAT

Românii veseli nu prea îs,
Dar au uitat de-njurături:
La urnă s-au pornit pe râs
Văzând așa caricaturi!

Florina DINESCU

PERICOL

Se fac alegeri comasate
Și ne-așteptăm la mânării,
Că vin la vot cei în etate
Și-s îngropați... în datorii.

George EFTIMIE

PROMISIUNI ELECTORALE

Vor să prindă noi mandate
Și promit, la toți, de toate;
Fi'ndcă noi iubim folclorul,
Le apreciem umorul...

Ioan FĂRCĂȘANU

DUPĂ VOT

C-o figură taciturnă
Îmi explică astăzi dânsu':
-Văzând ce-a ieșit din urnă
Mă apucă râsu`-plânsu`.

Gheorghe GHEORGHE

SPERANȚĂ

Stă gloata, de ani, taciturnă –
C-așa-i de când lumea poporul! –
Și-așteaptă să rădă la... urnă
Odată și... alegătorul!

Liviu GOGU

**ATMOSFERĂ ELECTORALĂ
VICIATĂ**

Cu ochii injectați de ură
Mulți candidați s-au tot jignit;
Le-aș spune-acum o vorbă dură:
Prea râde ruptul de cârpit!

Mihai HAIVAS

GRADINA... ZOO

Lângă urnă-i mare zor,
Votul este spre final;
Ce-am mai râs, câștigător
A ieșit un... papagal!

Nicu ALECU

COMEDIA DELL` ARTE

Pe la urne, scorul
Naște un refren:
Efemer actorul,
Teatrul e peren.

Kir PAPAS

ELECTORALĂ

Candidații să ne-alinte
Vin în stilul personal:
Cu promisiuni-nainte
Și cu scuze în final.

Vasile LARCO

SFAT

Râdeți sănătos și tare,
Cât e încă fără bani,
Lângă urna de votare...
Să vă țină patru ani!

Doru-Mihai LUNGESCU

DUPĂ ALEGERI

Râde-n hohote puterea
Ca de obicei, române,
După cum le-a fost lor vrerea:
Ce-au promis, promis rămâne.

Vasile MANOLE

EPITAF UNUI UMORIST

Intrând în lumea cea nocturnă
Și fără nici să zică păs,
Se odihnește într-o urnă
Fiindcă a murit... de râs!

Ion MORARU

HOCUS-POCUS ELECTORAL

Iar ne pregătim de show,
Politrucii vin cu trucuri;
Dacă-n urnă bagi un bou,
Vor ieși din ea... ciurucuri.

Teodora PASCALE

LA VOTARE

Atmosferă taciturnă,
Nu se râde la votare;
Au speranțele în urnă
Locul de înmormântare.

Nicolae PEIU

AMIN

Spre Cel de Sus am scris și rugăciuni
Să nu avem alegeri fraudate,
Dar Domnul a răspuns că El
nu poate
Să facă și asemenea minuni!

Gheorghe LEU

Tema - Concurs pe rime date:

TARE / VAL

Locul I**PARLAMENTAR MINCINOS**

Cocoțat pe-al Senatului deal,
De votanți nici în cot nu-l mai doare,
Iar acum, când se află pe val,
Îi apar și ascunsele-i... tare.

Mihai HAIVAS

Locul al II-lea

Pe om, spun răspicat și tare:
Natura l-a urcat pe val,
Dar dintre specii e cea care
Se-neacă, cel mai des, la mal.

Kir PAPAS

Locul al III-lea**UNOR CANDIDAȚI**

Cei ce sunt acum „pe val”
Și-au deschis, electoral,
Listele parlamentare
Sunt cu... tare și cu... tare!

Ion MORARU

EȘEC ESTIVAL

A așteptat să prind-un val,
S-arate-n surfing unde-i tare
(Și fetelor de ce-i în stare)
Apoi s-a poticnit la mal!

Florin AMAN

MARINĂ ȘI NU PREA

Stând în curtea mea, la soare,
Mă visez pe litoral
Și îmi zic: cât e de tare
Să te simți luat de... val!

Iulian BOSTAN

CATINDATUL

Cu adversarii joacă tare,
Că în sondaje e pe val,
Dar de atâta desfătare
S-a înecat, precum... la mal!

Nicolae CĂRUCERU

DESPRE UN CHEFLIU

Dovedind că-i place tare
Să trăiască-n desfătare,
Intră-n crâșmă dus de val,
Iese... mangă, triumfal!

Gheorghe CIREAP

SFAT

Chiar de nu ești cel mai tare,
Totuși e esențial:
Și în viață, și la mare
Să rămâi mereu... pe val!

Marius COGE

ALE TINEREȚII VALURI

Inima iubea mai tare
Tot trecând din val în val
Și, ajuns la-nsurătoare,
A rămas, docil, la mal.

Monica M. CONDAN

PRUDENTĂ

Nu o să mă înec la mal,
Oricât m-aș bucura de tare:
Când urc pe creasta unui val
Îmi iau colacul de salvare!

Valentin DAVID

UN PROFITOR

Când se-anunță noul val
De scumpiri neiertătoare,
Chiar de nu-i deloc moral,
Radiază-un domn cu... tare.

Eugen DEUTSCH

„O LUPTĂ-I VIAȚA”...

La scrutinul epocal
E-o furtună ca pe mare,
Dar rezistă-oricărui val
Cel cu buzunarul tare.

Florina DINESCU

MODA

Abordarea super tare
La concursuri e pe val,
Dar nu-ți dă acreditare
Să iei premiu-n festival.

Grig M. DOBREANU

RESUSCITARE

I-au dat palme-ajuns pe mal
Unui tip, destul de tare,
Că plutise mult pe val
Și li s-a părut... că moare.

George EFTIMIE

NOROCOSUL

Chiar de nu era pe val
Tot a prins o pistă tare,
Că s-a înecat la mal
Cel propus pe postul mare.

Gavril MOISA

ATITUDINE

Soacra mea a vrut la mare
Și, luată de un val,
S-o ajut striga prea tare...
Surd, m-am depărtat de mal.

Viorica GĂINARIU

PREVIZIUNE

Azi românul este tare,
Candidații-l țin pe val
Și-n cabina de votare
Iar se va-neca... la mal!

Liviu GOGU

NOSTALGIE

Privesc nostalgic către mare
 Și mai tresar la câte-un val
 Ce către plajă vine tare...
 Cu noi scumpiri pe litoral.

Liviu KAITER

DICTATORUL

În al politicii nou val
 Se crede-a fi puternic, tare;
 Pe cine-l vede „vertical”
 Urgent îl calcă în picioare.

Vasile LARCO

ALEȘILOR NOȘTRI

Au tras, o lună-două, tare
 Și patru ani vor fi pe val;
 Îi cheamă statul triumfal...
 Oricum, în muncă n-au chemare!

Doru-Mihai LUNGESCU

CATASTROFĂ

A plecat voios la mare,
 La înot crezând că-i tare,
 Dar lovindu-se de-un val
 Prostu' s-a-necat la mal.

Elena MÂNDRU

IMUNITATE

Colegii-l știu de papagal,
 Dar el se crede cel mai tare
 Cât șeful - nașul - e pe val,
 Iar soața-i vesta de salvare.

Teodora PASCALE

ATITUDINEA UNUI REALES

Abia ieșit de la votare
 Apare-un candidat vocal
 Râzând strident, cu voce tare,
 Că n-a fost măturat de val.

Gavril NECIU

Tema - Replică la epigrama:**FOSTULUI MEU ȘEF**

*A răposat la datorie
 Și subalternii sunt în doliu...
 A fost o-ntreagă tragedie
 Să-i scoatem dinții din fotoliu.*

(Mircea C. DINESCU)

Locul I**EXTRAGEREA DINȚILOR
DIN FOTOLIU**

E complicată procedura,
 Dar pentru un succes deplin
 Să fiți atenți la scos dantura,
 Că încă-i plină de venin!

Florina DINESCU

Locul al II-lea**UN ȘEF MEREU ÎNCRUNTAT**

Strânge aprig din gingie
 Șeful, fără dinți în gură
 Și, cum stă pe năsălie,
 Pare că și-acum ne-njură!

Marius COGE

Locul al III-lea**SUBALTERNII,
LA FUNERARIILE ȘEFULUI**

Au înșfăcat, sfioși, colacul,
 Privind spre șeful în lințoliu,
 Apoi, cu greu i-au pus capacul:
 Dădea pe-afară de orgoliu!

Teodora PASCALE

VACANȚA ȘEFULUI

În concediu, pentru tihnă,
 Numai șeful a plecat;
 Subalternii, de odihnă,
 Cel mai mult au profitat.

Constantin BIDULESCU

URMAREA

Și cum dinții n-au fost scoși,
Subalternii cei zeloși
Tare s-au îngrijorat
Și dentiștii... au chemat!

Victor BIVOLU

UNUI ȘEF

Funcția ți-a dat orgoliu
Și te porți ca un satrap
Că, de când stai în fotoliu,
Scaun nu mai ai la cap.

Iulian BOSTAN

LA MOARTEA SEFULUI

Și secretara lui, în doliu,
A dus o muncă desuetă
Să-i scoată dinții din fotoliu
Și cardurile din borsetă.

Nicolae BUNDURI

EFORTUL TRAGEDIEI

Dacă vor fi fost din aur
Dinții toți ai celui mort,
Un asemenea tezaur
Merita acel efort.

Nicolae CĂRUCERU

UN BĂRBAT MOTIVAT

Cu dinții-i fixat în fotoliu,
Colegii l-ar vrea dislocat;
Preferă să-i bage în doliu
Decât să se lase plecat!

Gheorghe CIREAP

REPLICĂ:

Se stinse-un șef, un munte
de orgoliu,
Cu fildeși foarte lungi, de elefant,
Ținând și mort cu dinții de fotoliu...
Noroc c-avea doar placă, nu implant!

Valentin DAVID

MĂSURI DE CORECȚIE

Această știre obsedează
Și s-a decis, c-un vot în masă:
Aleșii, dacă decedează,
Să-și ia fotoliile-acasă.

George EFTIMIE

S-a stins și-i sus, acum cu sfinții,
În doliu-l pomenim, în gând;
De scaun s-a ținut cu dinții
Pe care i-a pierdut pe... rând!

Vasile B. GĂDĂLIN

ÎNDÂRJIRE

În fine, când s-a prezentat
La slujbă, noul președinte,
În scaunul deja uzat
S-a mai descoperit un dinte!

Nicu ALECU

INTERVENȚIE

Să-i scoată dinții, prin urmare,
Au fost chemați specialiști:
O asistentă, trei dentiști
Și doi de la descarcerare.

Liviu KAITER

SOLUȚIE

Putea să-și scoată singur dinții
Din timp, dar dânsul, din orgoliu,
Spera, și prin puterea minții,
Să plece-n Rai cu-acel fotoliu.

Vasile LARCO

ȘEFI BUGETARI DE MODĂ NOUĂ

Fotoliile-s toate lună,
Că șefii noștri au intenții
Să le predea în stare bună;
Copii lor emit pretenții!

Doru-Mihai LUNGESCU

ŞEFUL MEU

Cuprins pe vremuri de orgoliu
Se agăţase de fotoliu,
Dar sper că boss-ul fanfaron
N-o să-şi comande, azi, vreun tron.

Elena MÂNDRU

SUPERPRUDENTĂ

Nu pleacă şeful în concediu,
De un deceniu stă la sediu;
Pericolul i-ar fi fatal
Să-i ia fotoliul un rival!

Ion MICUȚ

DORINȚĂ... POSTUMĂ

Trecut în lumea celor reci,
Ar fi dorit ca, din orgoliu,
Să fie dus la loc de veci
Cu tot cu-acel râvnit... fotoliu.

Ion MORARU

CRAMPONARE

Ascultându-și noaptea minții,
Pentru postul ideal
Boșii și-ar schimba și dinții
Cu șuruburi din metal.

Nicolae PEIU

SFATUL MEU

Spune-o vorbă românească:
"Domnul să îl odihnească!";
Puneți, după-nmormântare,
Un șef cu lucrări dentare.

Luminița SĂCELEANU

LA ÎNMORMÂNTAREA ȘEFULUI

Șeful meu, un mărunțel,
Plâns de subalternii-n doliu,
Îngropat e cu fotoliu...
C-a rămas lipit de el!

Vasile ȚINCAȘ

Impresii despre epigramă

Nu am scris niciodată epigrame, niciun cuvânt pertinent habar nu am a spune, conform invitațiunii! Am gustat catrenele bijuterii scrise de Marțial, de Păstorel, de Cincinat, de Petrone...

Îmi persistă permanent în timpâne zumzetul sonor al duelurilor meseriașe, produse spornic și cvasispontan de onoranta mișcare browniană a membrilor Pleiadei contemporane a Epigramei.

Și totuși, dar, însă, trei argumente/fapte ale acestei sfere intelectual artistice par a nu-i fi de bun augur acesteia: în primul rând folosirea descalificantă a rimei „cu temei”, apoi inflația uluitoare de diplome, certificate intersanjabile, la care se adaugă dezinteresul arogant al criticii (dr. Elis Râpeanu fiind excepția!), care minimizează în extremis rolul și locul epigramei în teoria și istoria literaturii române (la noi și în Republica Moldova, doar)!

Mihai PÂNZARU Pim - caricaturist,
București, 23 aprilie 2024

„Valiza e gata.

Sunt sigur că o arcă

a lui Noe mă așteaptă

pe undeva.” (Martin Page)

SCRIITORI ȘI SCRITORI

Despre dâșii, ce să spun
Ca să nu provoc stupoare?
Unul este cel mai bun,
Celălalt e cel mai mare!

George CORBU

DEZVINOVĂȚIRE

Mi-ai spus că n-am o creștere aleasă,
Nici maniere n-aș avea deloc...
Păi cum să am cei șapte ani de-acasă,
Când eu o viață-ntreagă-am stat la bloc?

Cornelia Livia BEJAN

CE-MI DORESC

LA TREI SFERTURI DE VEAC

Atât îmi mai doresc, un fleac,
La bătrânețe - să-i știu leacul:
Să mai trăiesc un sfert de veac,
Pe lumea asta să-mi fac... veacul!

Iulian BOSTAN

SFAT

Aș vrea s-o iei ca un avans,
Ce-ți spun îți poate fi povață:
Ușor repari un pas de dans,
Dar greu un pas greșit în viață!

Sorin COTLARCIUC

INVITAȚIE LA O EXPOZIȚIE

Foarte-amabil și atent

La pictură o invită:

- Haide, e un nou curent...

- Nu mă duc. Și-așa-s răcită!

Ananie GAGNIUC

CABALINĂ

Iepele cu părul sur
Ziua n-au niciun cusur,
Dar, de-ți faci în noapte turul,
Musai le găsești... cu-surul!

Emil IANUȘ

VIS DE COVRIG

În căpșorul lui de pâine,
Tot covrigul, când visează,
Sigur se imaginează
Stând în coada unui câine.

Eugen ILIȘIU

REZULTAT

Au vrut cândva Grivei și Azorel
Să studieze-n Vest, din nou, lătratul
Și au ajuns, în fine, la Bruxelles,
Iar astăzi știu mai bine... guduratul!

Gheorghe LEU

CRONICĂ DE RĂZBOI

Analști ce stau șirag,
Repetându-și lecția,
Spun că rușii se retrag,
Dar nu știm... direcția!

Ioan MAMAISCHE

INDECENȚĂ (MINIFABULĂ)

Un lăstun, nerușinat,
Cu tupeu și plin de vicii,
De pe-o creangă s-a uitat
Sub rochița rândunicii.

Vasile MANOLE

PUȚINUL MULT

Când vreau ceva să mai obțin
Eu glasul inimii ascult;
Mă mulțumesc și cu puțin,
Dar cel puțin să fie mult.

Nicolae MEREACRE

PRECAUȚIE

Mi-e teamă de abis, de hău,
La înălțime îmi e rău,
De-aceea nu-mi permit să risc
Să urc pe-al epigramei pisc.

Nelu VASILE

CATREN CIOBĂNESC

Stă ciobanul circumspect,
Lung privind la o copaie:
„Anul ăsta-i an bisect,
Trebuie să fac o baie!”

Dan NOREA

ORIGINI

Ne tragem din maimuțe și
În junglă mulți se cred a fi;
„Sus-pușii”, însă, deseori
Se trag din neam de prădători.

Cătălina ORȘIVSCHI

UNUI „CRAI” DE LA RĂSĂRIT

Umblând așa, din fată-n fată,
Prin Europa când te plimbi,
Riști mulți copii să-ți spună tată...
Și asta-n foarte multe limbi.

Lucian PERȚA

DEZINSECȚIE TIP U. E.

Greierele și furnica
Nu mai ies prin bătătură,
C-au luat de-o vreme frica
Celor care-i vor friptură.

Stelică ROMANIUC

MÂNDRIE FAMILIALĂ

Avut-am un motiv de fală
La începutul primăverii
Când primu-a fost Gigel pe școală...
Și-l coborâră pompierii!

Ion RUSE

LOGICĂ

Munca l-a creat pe om
Când l-a coborât din pom;
Lenea-i și mai cu folos,
Că-l coboară mult mai jos.

Mihai TEOGNOSTE

MOTANIADA

Pisicuță sexy, pis,
Tu mi-ai tors așa, încât
Soața, când s-a prins, mi-a zis:
„Fă-ți bagajele și... zâât !”

Ica UNGUREANU

GREIERELE ȘI LĂCUSTA

Ne duce gândul foarte rar
Spre unele insecte, dar
Acum când eu de ele scriu,
Delicatese-s în meniu.

Vasile VULPAȘU

„Rasa umană este astfel încât de multe ori ne pare rău că Noe a ajuns la Arcă.”

(Mark Twain)

Erată la numărul 107 al revistei:

În numărul anterior s-a strecurat o inadvertență cu privire la datele biografice ale regretatului **Ștefan Cazimir** (pag. 67). Ne cerem scuze și corectăm: anul nașterii este 1932 (și nu 1930), iar anul decesului este 2021 (și nu 2019).

Am primit de la fanii noștri...

Maestrul Horațiu MĂLĂELE

**Costin ENACHE - jurnalist
Radio România Actualități**

**Alexandru RUSU - jurnalist
Radio România Actualități**

**Leonid POPESCU - Maestru în Arte, Artist al
Poporului (Republica Moldova)**

Cuprins

♦ <i>O revistă de cultură a epigramei</i> (editorial)	1
♦ <i>Laudă epigramei</i> - Varujan Vosganian	5
♦ <i>Esență de spirit</i>	7
♦ <i>Evocări: „CORNEL UDREA - un lord al umorului!”</i> , articol de prof. Constantin Moldovan	10
♦ <i>NOI și ELE</i>	12
♦ <i>Din istoria epigramei, pe scurt</i> , articol de prof. dr. Elis Râpeanu	15
♦ <i>Dureri de cap</i>	17
♦ <i>Datu' cu părerea: Epigramist de mic copil!?</i> , articol de Ștefan-Cornel Rodean	19
♦ <i>Aleșii noștri</i>	21
♦ <i>Politica, „hrana” predilectă a epigramiștilor</i> , articol de prof. Georgică Manole	24
♦ <i>Noi să fim sănătoși</i>	26
♦ <i>Lecția de epigramă: Sfaturi pentru epigramiști</i> , articol de Nicolae Bunduri	28
♦ <i>Prietenul de serviciu</i>	32
♦ <i>De la catrene fără cap și fără coadă, la epigrama</i> <i>adevărată...</i> - articol de Tiberiu Avram	34
♦ <i>Secrete de familie</i>	35
♦ <i>Cronici...</i>	38
♦ <i>A-Realul mioritic</i>	41
♦ <i>Definiții epigramatice</i>	44
♦ <i>En garde!</i>	46
♦ <i>Deși plecați, au rămas cu noi!: Șlefuitor de epigramă</i> , <i>George Petrone</i> , articol de Vasile Larco	48
♦ <i>Un zâmbet pentru eternitate</i>	50
♦ <i>Rezultate la concursuri</i>	52
♦ <i>Premiile UER pentru anul 2023</i>	59
♦ <i>Fiți pe fază!</i>	60
♦ <i>Recepția lucrărilor</i>	61
♦ <i>Impresii despre epigramă</i> - Mihai Pânzaru Pim	67
♦ <i>Arca lui Noe</i>	68
♦ <i>Am primit de la fanii noștri...</i>	70

Epigrama

CONTINUĂM
ÎMPREUNĂ!

SCHIMBAREA

Pentru ea, când ne-am dat votul,
Traiul s-a schimbat un pic:
Unii au în viață totul
De la cei... ce n-au nimic!
(Efim TARLAPAN)

LA MOARTEA UNUI PRIMAR

Voi, ce cortegiul îl urmați
Cu flori, coroane și ghivece,
Degeaba-l plângeți... nu știți
Că plângerile-l lasă rece?
(George PETRONE)

CUMULARE

L-admir cu toată simpatia
Și vreau să îl privesc mai des:
Include parcă-n el prostia
Votanților ce l-au ales.
(Dan CĂPRUCIU)

ELECTORALE

Obținând de-ndată votul,
Prin eternul șiretlic,
Cum să nu-și dorească totul,
Dacă-s „oameni de nimic”?!
(Nelu IONESCU-QUINTUS)

ALEGERILE

Campanii, presă, vâlvă mare,
Supervizori occidentali,
O agitație în care
Se-aleg rechinii de șacali.
(Jean BUHMAN)

UNUI OM POLITIC DEȘTEPT

Pe cât e azi de combativ
Și cum vorbea mai dinainte,
Te uiți la el admirativ:
- Ce minte, domnule, ce minte!
(Paul DUMITRESCU)

ACUM, CĂ S-A
MĂRIT PREȚUL
LA CARBURANT,
UNDE V-AȚI FĂCUT
PLINUL?

